SZENTGÁLI LŐRINCZE LAJOS ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Hatályos: 2023. szeptember 1-jétől
Módosítva: 2024.07.03.

Tartalomjegyzék

.....1

1. ISKOLÁNK BEMUTATÁSA 5

2. ISKOLÁNK NEVELÉSI PROGRAMJA.....6

2.1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI 6
2.1.1. FEJLESZTÉSI TERÜLETEK, NEVELÉSI CÉLOK, PEDAGÓGIAI ALAPELVEK..... 6
C) ÁLLAMPOLGÁRSÁGRA, DEMOKRÁCIÁRA NEVELÉS 7
D) AZ ÖNISMERET ÉS A TÁRSAS KULTÚRA FEJLESZTÉSE 7
E) A CSALÁDI ÉLETRE NEVELÉS 8
G) FELELŐSSÉGVÁLLALÁS MÁSOKÉRT, ÖNKÉNTESSÉG..... 8
H) FENNTARTHATÓSÁG, KÖRNYEZETTUDATOSSÁG 8
I) PÁLYAORIENTÁCIÓ..... 8
J) GAZDASÁGI ÉS PÉNZÜGYI NEVELÉS 9
L) A TANULÁS TANÍTÁSA..... 9
2.1.2. FELADATAINK A KULCSKOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE ÉRDEKÉBEN..... 10
A) ANYANYELVI KOMMUNIKÁCIÓ..... 10
B) IDEGEN NYELVI KOMMUNIKÁCIÓ 10
D) TERMÉSZETTUDOMÁNYOS ÉS TECHNOLÓGIAI KOMPETENCIA 10
E) DIGITÁLIS KOMPETENCIA..... 10
F) A TANULÁS KOMPETENCIÁJA 11
G) SZOCIÁLIS ÉS TÁRSAS KAPCSOLATI KOMPETENCIA 11
H) MUNKAVÁLLALÓI, VÁLLALKOZÓI KOMPETENCIA 11
I) KREATIVITÁS, ÖNKIFEJEZÉS, KULTURÁLIS TUDATOSSÁG KOMPETENCIÁJA 11
2.2. KIEMELT FEJLESZTÉSI TERÜLETEK 11
2.2.2. AZ EREDMÉNYES TANULÁS SEGÍTÉSÉNEK ELVEI..... 12
2.2.3. KÉPESSÉG-KIBONTAKOZTATÓ FELKÉSZÍTÉS 12
2.2.4. ÉNKÉP, ÖNISMERET 13
2.2.5. HON-ÉS NÉPISMERET..... 13
2.2.6. EURÓPAI AZONOSSÁGTUDAT - EGYETEMES KULTÚRA..... 13
2.2.7. AKTÍV ÁLLAMPOLGÁRSÁGRA, DEMOKRÁCIÁRA NEVELÉS 13
2.2.8. AZ EMBERI KAPCSOLATRENDSZER FEJLESZTÉSE 13
2.3. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAMUNK 14
2.3.1 ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS OKTATÁSÁNAK CÉLJA, TARTALMA: 16
2.4. KÖRNYEZETNEVELÉSI PROGRAMUNK 16
2.4.1. NEVELÉSI SZÜKSÉGLETEK ÉS IGÉNYEK FELTÁRÁSA..... 16
2.4.2. ALAPELVEK 17
2.4.3. CÉLMEGHATÁROZÁS 18
2.4.4. TEVÉKENYSÉGEK TARTALMA ÉS KERETE 19
2.4.5. A MÓDSZEREK MEGHATÁROZÁSA 19
2.4.6. ESZKÖZÖK 20
2.5. FOGYASZTÓVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS ISKOLAI FELADATOK 23
2.5.1. A FOGYASZTÓVÉDELMI OKTATÁS SZÍNTEREI AZ ISKOLÁBAN..... 24
2.6. A TANULÁS TANÍTÁSA 24
2.6.1. FELADATAINK KULCS KOMPETENCIÁK MENTÉN 25
A, MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM 25
B, IDEGEN NYELV 25
C, MATEMATIKA 26
D, TERMÉSZETTUDOMÁNYOK 26

E, Történelem, állampolgári ismeretek 26
F, Művészetek 26
G, Testnevelés 26
H, Pályaorientáció - Felkészülés a felnőtt lét szerepeire 26

3. ISKOLÁNK KÖZÖSSÉGEI 27

3.1. TANULÁSI ALAPIDŐBEN 27

3.2. Tanulási alapidőn kívül 27
3.3. A tanulók közössége 27
3.4. Munkaközösségek 27
3.5. Szülői közösség 27

4. A NEVELŐ ÉS OKTATÓ MUNKA FELADATAI: 28

4.1 Nevelőtestület, pedagógusfeladatok: 28
4.2 Az osztályfőnök feladatai: 30
4.3 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink 30
4.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere (TÉR) 32
4.5. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke 33
4.5.1. A tanulók által használt felszerelések és eszközök 33
4.5.2. Az iskolában használt felszerelések és eszközök 33
4.5.3. A szülő, tanuló, iskolai pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei 33

5. ISKOLÁNK HELYI TANTERVE 34

5.1. Az iskola képzési rendje 34
5.1.2. Eltérő tantervű tagozat 34
5.1.3. Szabadon választott tanórán kívüli foglalkozások 34
5.2. Az osztályba és csoportba sorolás elvei 34
5.3. Az időszerkezet stratégiája 35
5.4. A tanítási szerkezet stratégiája 35
5.5. A térszerkezet stratégiája 35

6. AZ ISKOLA ÓRATERVE, OSZTÁLYOZÁS, ÉRTÉKELÉS, VIZSGASZABÁLYZATOK 36

6.1. Enyhe értelmi fogyatékos tanulók óraterve – eltérő tantervű tagozat 36
6.2. Az iskola óraterve (normál tagozat) 36
6.3. Értékelés, osztályozás 38
6.3.1. Osztályozó vizsga 38
6.3.2. Különbözeti vizsga 39
6.3.3. Javítóvizsga 39
6.4. Általános alapelvek a tanulók mérésében, értékelésében 39
6.5. Követelményszintek, osztályzatok 40
6.5.1 A tanulói teljesítmények mérése, értékelése 41
6.5.1.1 A teljesítménymérés rendszere 41
6.5.1.2 A tanulói teljesítmények értékelése 41
6.5.1.3 Az értékelés technikai lebonyolítása 43
6.5.1.4 Általában alkalmazható jutalmazások, büntetések 44

6.6 AZ ELLENŐRZÉS 44
6.7 TANTÁRGYI OSZTÁLYZATOK 45

7. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE 45

7.1 KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ TANULÓK 45
7.1.1 SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ (SNI) TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK 45
7.1.1.2 A TANULÁSBAN AKADÁLYOZOTT (ENYHE ÉRTELMI FOGYATÉKOS) TANULÓK ISKOLAI FEJLESZTÉSE 54
7.1.1.3 A MOZGÁSSZERVI FOGYATÉKOS (MOZGÁSSÉRÜLT) TANULÓK ISKOLAI FEJLESZTÉSE 57
7.1.1.4 A LÁTÁSI FOGYATÉKOS (LÁTÁSSÉRÜLT) TANULÓ ISKOLAI FEJLESZTÉSE 58
7.1.1.5 A HALLÁSI FOGYATÉKOS (HALLÁSSÉRÜLT) TANULÓK ISKOLAI FEJLESZTÉSE 59
7.1.1.6 BESZÉDFOGYATÉKOS TANULÓ ISKOLAI FEJLESZTÉSE 59
7.1.1.7 AZ EGYÉB PSZICHÉS FEJLŐDÉSI ZAVAR ALAPJÁN SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓ ISKOLAI FEJLESZTÉSE 61
7.1.1.8 AZ AUTIZMUS SPEKTRUMZAVARRAL KÜZDŐ TANULÓK ISKOLAI FEJLESZTÉSE 65
7.1.1.9 A HALMOZOTTAN FOGYATÉKOS TANULÓK ISKOLAI FEJLESZTÉSE 67
7.1.2. A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGGEL KÜZDŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK 67
7.1.3 A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG 71
7.2 AZ ÓVODÁBÓL ISKOLÁBA VALÓ ÁTMENET PROBLÉMÁI 73
7.3 A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ ÉS HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓK 75
7.4. EGYÜTTMŰKÖDÉS, KAPCSOLATTARTÁS 79
7.4.1. INTÉZMÉNYEKKEL 79
7.4.2. SZÜLŐKKEL 79

8. TANKÖNYVVÁLASZTÁSI ALAPELVEK 79

9. MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA, A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE 80

9.1 A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK FELMÉRÉSE 80
9.1.1 A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA 81
9.1.2 GYÓGYTESTNEVELÉS 82

JOGSZABÁLYOK, AMELYEKNEK SZELLEMÉBEN PEDAGÓGIAI PROGRAMUNKAT KÉSZÍTETTÜK: 82

1. Iskolánk bemutatása

Szentgál a megyeszékhelytől, Veszprémtől mintegy 18 km-re fekvő település. Lakossága 2021. január 1-jén 2778 fő volt. Általános iskolájába 2022. október 1-jén 188 tanuló járt.

Szentgál lakosságának sokszínűsége már a régi időkben is megmutatkozott, hiszen a reformátusok, a katolikusok és a zsidók is létrehozták itt saját elemi iskoláikat.

Ez a helyzet a II. világháború tragikus eseményeivel és az iskolák 1948-as államosításával teljesen megszűnt. Ekkortól már csak egy iskola látta el a feladatokat, több épületben.

Iskolánk 1994-ben vette fel a község szülöttjének, néhai diákjának, Lőrincze Lajos nyelvészprofesszornak a nevét.

2007-ig a községben négy telephelyen működött az iskola. Ekkor azonban teljesült településünk legfőbb vágya: egy új, korszerűen felszerelt, a XXI. század kihívásainak is megfelelő iskolaépület-együttest vehetett birtokába a helyi közösség, külön alsó- és felső tagozatos iskolarésszel. Iskolánk technika-, rajz- és számítástechnika szaktantermekkel, kémia-fizika laborral, angol és német nyelvi laborral, tornacsarnokkal, kültéri aszfaltos, bekerített kispályával, gyógytestnevelés-teremmel, étkezővel, tárgyalószobával, orvosi szobával rendelkezik. A hangulatos tetőtéri könyvtár a galériáról közelíthető meg, amely rendezvényeknek, kiállításoknak ad helyet. Itt található iskolánk névadójának, Lőrincze Lajosnak emlékszobája is, ahol a nyelvészprofesszor életútjával, munkásságával ismerkedhet meg a látogató.

2007-ben az iskola két interaktív táblával is gazdagodott, majd 2012-re újabb interaktívtáblák érkeztek az iskolába, pályázati forrásból. Azóta tovább bővült intézményünk interaktív tábla-készlete.

Az iskolában 1987-től enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára eltérő tantervű tagozatis működik, amely az iskola 6. évfolyamáig látja el a feladatait. Intézményünk abban különbözik más iskoláktól, hogy minden tankötelesre kiterjedő, teljes körű „szolgáltatást" kíván nyújtani, hiszen a hagyományos osztálytípus mellett eltérő tantervű tagozaton a tanulásban akadályozott gyermekek differenciáltan, lassabb ütemben sajátíthatják el a tananyagot. Intézményünk saját gyógypedagógussal és fejlesztőpedagógusokkal látja el és fejleszti az enyhe értelmi fogyatékos és sajátos nevelési igényű gyermekeket.

Az iskola beiskolázási területe: Szentgál. A lakosság munkavállalására jellemző, hogy a szakképzett ipari munkások más településeken dolgoznak. Néhány kivételtől eltekintve, helyben betanított munkára, illetve mezőgazdasági termelésre van lehetőség. Az utóbbi években nőtt azon betelepülő családok száma, amelyeknek munkája Veszprémhez kötődik. A családok szociális háttere rossz képet mutat, sok tanulónk hátránnyal indul el az életben (értékrendi válság, kommunikáció hiánya, helyes szokások hiánya).

Az iskola nevelőmunkájához hozzátartozik, hogy biztosítsa a szabadidő értelmes eltöltésének lehetőségeit. Ennek érdekében délutáni foglalkozásokat kínál:

- felzárkóztató és fejlesztő foglalkozások,
- alsó tagozaton napközi, felsőben tanulószoba,
- középiskolai felvételi előkészítő 7-8. osztályban,
- tanulásmódszertan, fakultációs órák, szakkörök.

A hagyományápolás kiemelkedő feladata a minden évben megrendezésre kerülő Lőrincze-hét, amelyet Lőrincze Lajos születésnapjának (november 24.) hetében tartunk. Ezen a héten az anyanyelv és névadónk munkássága áll a középpontban. Tanáraink különféle pályázatokat, versenyeket, vetélkedőket írnak ki és bonyolítanak le ekkor. Vannak ezek között olyanok, amelyek szinte minden évben előfordulnak (ilyen pl. a Szépen hangzó magyar szavunk pályázat, a rajzpályázat, a helyesírási és szövegértési versenyek vagy az osztályok közötti anyanyelvi vetélkedő), de ezeket a programokat mindig az adott évre jellemző újdonságok színesítik. Rendeztünk már itt irodalmi teadélutánt, írtunk ki szentgáli témájú fotópályázatot, és Lőrincze Lajos életéhez kapcsolódó vers- és prózaíró pályázatot is.

Minden tanév végén megrendezzük a Tanév Gálát, ahol tanulóik műsorai mellett értékeljük a tanév munkáját.

Intézményünk partnerkapcsolatban áll a községünkben működő Táltos Református Alapfokú Művészeti Iskolával, ahol diákjaink néptáncot és képzőművészetet tanulhatnak. Jó kapcsolatot ápolunk a helyi Fenyves Óvodával, valamint a hegyeshalmi Lőrincze iskolával, amellyel közös rendezvényeink is vannak (anyanyelvi és sportvetélkedők).

Jó kapcsolatot ápolunk Szentgál Község Önkormányzatával. Az október 23-ai megemlékezéseinket nemcsak az iskola közössége előtt, de a község előtt is előadjuk a helyi kultúrházban. Részt veszünk az önkormányzat rendezvényein, megemlékezésein. Az önkormányzat jelentősen segíti az iskola által megfogalmazott igényeket.

A szülőkkel szülői értekezleteken és fogadóórákon találkozunk, de szükség esetén ezeken kívül is biztosítjuk a személyes találkozók lehetőségét.

Az iskola befogadóképessége:

-általános tantervű tagozat: 1-8. évfolyam: 384 fő.

-eltérő tantervű tagozat: 1-6. évfolyam: 13 fő.

Ehhez képest a teljes tanulólétszám közel 200 fő. Ennek egyik oka a demográfiai válságban keresendő, a másik viszont abban, hogy a szülők – sok esetben még azok is, akik korábban óvodába ide járatták – főként veszprémi iskolákba íratják gyermekeiket. Ennek ellenére kedvező hír, hogy a 2022 szeptemberében induló 1. évfolyamon két osztályt tudunk indítani (a többi évfolyamon 1-1 osztályunk van). Talán, ez reményt adhat a fordulatra!

Iskolánk szakos ellátottsága közel 100%-os.

Az iskola eszközellátottsága a nevelő-oktató tevékenységhez megfelelő, de folyamatosan fejlesztendő.

2. Iskolánk nevelési programja

2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Iskolánkban arra törekszünk, hogy tanítványaink reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyenek szert, megtalálják helyüket a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, a munka világában, legyenek képesek felelős döntések meghozatalára önmaga és a gondjaira bízottak sorsát illetően, legyenek képesek önálló cselekvésre és véleményformálásra, ismerjék és értsék a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat, védjék nemzeti értékeinket, legyenek toleránsak a másság iránt.

Nevelésünk keretében kívánatosnak tartjuk a tanulók szociálisan értékes, tehát közösségfejlesztő és önfejlesztő magatartásának alakítását, ennek megfelelő tevékenységi formák gyakoroltatását. Törekszünk a nemkívánatos tanulói megnyilvánulások visszaszorítására.

Társadalmi elvárás, hogy felkészítsük tanulóinkat az önálló, kreatív csapat munkában történő aktivitásra. A személyiségfejlesztésben meghatározó szerepet töltenek be a szokások, példaképek, eszményképek és meggyőződések. Ehhez a munkához várjuk a családok, szülők segítségét is. Ez a tevékenység kitartó, folyamatos, következetes pedagógiai munkát igényel. A pedagógusok intézményi feladatait, az osztályfőnöki munka tartalmát a mellékletben található munkaköri leírás-minták tartalmazzák.

2.1.1. Fejlesztési területek, nevelési célok, pedagógiai alapelvek

A) Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző

megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

B) Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és nemzetiségeinek megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről, és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

C) Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállamban a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

D) Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók - az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva - énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat saját maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

E) A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

F) A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

G) Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulókban úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

H) Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

I) Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítania, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé váljanak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni

kell bennük a segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat, és azok kezelését.

J) Gazdasági és pénzügyi nevelés

Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát.

K) Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. Fel kell hívni a tanuló figyelmét a kritika nélküli médiafogyasztási szokások negatív következményeinek lehetőségére.

L) A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

2.1.2. Feladataink a kulcskompetenciák fejlesztése érdekében

Az Európai Unió országaiban a kulcskompetenciák fogalmi hálójába rendezték be azokat a tudásokat és képességeket, amelyek birtoklása alkalmassá teheti az Unió valamennyi polgárát a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszőtt modern világhoz, és aktív szerepvállalásra ösztönöznek a változások irányának és tartalmának befolyásolásához. A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, a társadalmi beilleszkedéshez és munkához.

„Kompetensnek lenni azt jelenti, hogy alkalmas, hozzáértő, ügyes vagyok valamiben. Szeretek és tudok tanulni. Értem azt, amit olvasok. Szívesen kommunikálok. Használom a digitális eszközöket. Elgondolkodom, és kritikusan szemlélem a világ dolgait. Megértem mások véleményét. Védem a környezetet. Élvezem az együttmunkálkodást. Kreatívan fejezem ki elképzeléseimet, élményeimet, érzéseimet. Sokat mozgok, sportolok."

/Dr. Vass Vilmos/

A) Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését, szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során.

B) Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint pl. a közvetítés, más kultúrák megértése, a kulturális sokféleség tiszteletben tartása, és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődés, kíváncsiság.

C) Matematikai gondolkodási kompetencia

A matematikai gondolkodási kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A matematikai kompetencia birtokában az egyén rendelkezzen azzal a képességgel, hogy alkalmazni tudja az alapvető matematikai elveket és folyamatokat az ismeretszerzésben és a problémák megoldásában, a mindennapokban, otthon és munkahelyén is.

D) Természettudományos és technológiai kompetencia

A természettudományos kompetencia birtokában az egyén legyen képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét a munkában és a hétköznapi életben felmerülő problémák során. Gyakorlatias módon tudja a tudását alkalmazni új technológiák, berendezések, eszközök megismerésében és működtetésében.

E) Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology: IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. A szükséges képességek felölelik az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Az IST használata kritikus és megfontolt attitűdöket igényel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes használata érdekében.

F) A tanulás kompetenciája

A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy az egyén ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, támogatást. A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető képességek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IST eszközök használata.

G) Szociális és társas kapcsolati kompetencia

Ez a kompetenciaterület képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben. Az emberi jogok teljes körű tiszteletét tartsa be: ideértve az egyenlőség és a demokrácia tiszteletét, a vallási és etnikai csoportok kulturális sokszínűségét, az alkotó részvételt az állampolgári tevékenységekben, a társadalmi sokféleség elfogadását és kohézióját, a fenntartható fejlődés támogatását, valamint mások értékeinek, magánéletének a tiszteletét.

H) Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. A szükséges ismeretek egyrészt az egyén személyes, szakmai tevékenységeihez illeszthető lehetőségek, kihívások felismerését, és a gazdaság világában való tájékozódást foglalja magában. Az egyénnek tudatában kell lennie a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeivel is.

I) Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetenciája

A művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottságot és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóságot motiválnunk kell. A nyitottság, az érdeklődés, a fogékonyság fejleszti a kreativitást, és az arra való készséget, hogy a művészi önkifejezéssel és a kulturális életben való részvétellel gazdagítsuk önismeretünket, emberi viszonyainkat, eligazodásunkat a világban.

2.2. Kiemelt fejlesztési területek

2.2.1. Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek

A fejlesztési területek, nevelési célok megvalósulásának, a kulcskompetenciák kialakításának egyik feltétele az említett célok szolgálatába állított pedagógiai folyamat. A differenciált tanítás-tanulás megvalósulásához különösen a következő szempontokat ajánlatos figyelembe venni:

- olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését;
- a tanulást úgy kell megszervezni, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket;
- a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk átrendezésére;
- az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, részben vagy teljesen egyéni nevelésében-oktatásában) alkalmazni kell az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit és formáit;
- váljék a tanítás egyik elvévé és teendőjévé a tanulókhoz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítésben, az ellenőrzésben, az értékelésben;

- a tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazni kell a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat;
- sajátos tanulásszervezési megoldásokat kell alkalmazni a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek esetében, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában;
- a tanítási-tanulási helyzetek, a tanulásszervezési módok és értékelési eljárások alkalmazkodjanak az egyes területeken tehetséges tanulók fejlesztési igényeihez, általában is támogassák a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását;
- különböző tanulásszervezési megoldásokkal az együttműködést és a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formákat kell kialakítani mind az iskolák közötti együttműködésben, mind az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

2.2.2. Az eredményes tanulás segítésének elvei

Minden tanköteles korú tanulónak törvényben biztosított joga, hogy a neki megfelelő nevelésben-oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolának (az iskolafenntartóval, az iskola működtetőjével, a családdal, a gondviselővel, szakmai és civilszervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a képességek megismerése és fejlesztése, a készségek, ismeretek, tudástartalmak megalapozása, az attitűdök alakítása az 1–4. évfolyamon;
- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a tudás bővítése, megszilárdítása az iskolázás további szakaszaiban;
- az eredményes szocializáció akadályainak korai felismerése és kezelése pedagógiai eszközökkel;
- a tanuló tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és annak valamennyi területén;
- a tanulást érintő lemaradás, illetve a tanulói leszakadás megakadályozásának érdekében a tanuló személyiségének, szociokulturális hátterének megismerése, a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, és e tevékenység támogatása az iskolán kívül is;
- motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárások alkalmazása, akár játékok segítségével (pl. sakk, logikai játékok, fejlesztő társasjátékok);
- egységes alapokon nyugvó tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása;
- a sajátos nevelési igényű (SNI), tanulásban akadályozott, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők (BTM) elfogadása, beilleszkedésük feltételeinek kölcsönös alkalmazkodáson alapuló megteremtése, a képességprofilhoz viszonyított haladás elismerése, a tanulásban meghatározó képességeik feltárása és fejlesztése.

2.2.3. Képesség-kibontakoztató felkészítés

A képességeket kibontakoztató felkészítés a személyiséget fejlesztő pedagógiai munkával és a közösségfejlesztés segítségével járul hozzá a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez, a tanuló egyéni képességeinek, tehetségének kibontakoztatásához, tanulási, továbbtanulási esélyeinek növeléséhez. A képesség-kibontakoztató felkészítés megszervezhető integrált keretek között is, ha a közösség- és a személyiségfejlesztés halmozottan hátrányos helyzetű és az e körbe nem tartozó tanulók közös felkészítése keretében valósul meg, kiegészülve a társadalmi kirekesztés minden formáját elutasító, és a bármely oknál fogva hátrányos helyzetben lévők társadalmi beilleszkedését elfogadó és segítő magatartásformák és készségek kialakításával, az ezek alapjául szolgáló képességek kibontakoztatásával.

Tanulási motívumok fejlesztése:

- Tanulási módszertár kiépítése.
- Megismerési vágy fejlesztése.
- Felfedezési vágy fejlesztése.
- Játékszeretet és alkotásvágy fejlesztése.
- Tanulási teljesítményvágy fokozása.
- Tanulási életprogram fejlődésének segítése.

Kognitív képességek fejlesztése /megismerés, gondolkodás, tanulás képességének fejlesztése/
Az ismeretanyag megértése és alkalmazása, az önálló ismeretszerzés igényének kialakítása. Saját egyéni, hatékony tanulási módszerek kialakítása, a munkamemória kapacitásának növelése, az ismeretek előhívásának gyorsítása.

2.2.4. Énkép, önismeret

Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll; a felelősség önmagunkért; az önállóság; az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint ezek eredményeként a személyes méltóság.

2.2.5. Hon-és népismeret

A diákok sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, szülőföld, a haza és nemzetiségei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosulásokhoz vezetnek. Ismerjék meg a városi és falusi élet hagyományait, jellegzetességeit.

2.2.6. Európai azonosságtudat - egyetemes kultúra

Európa a magyarság tágabb hazája. A tanulók szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről. Diákként és felnőttként tudjanak élni a megnövekedett lehetőségekkel. Magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká. Ismerjék meg a különböző szokásokat, életmódokat, kultúrákat, vallásokat.

2.2.7. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés

Egy demokratikus jogállamban olyan részvételt kíván, amelyet (megfelelő tudás birtokában a társadalmi együttélés szabályainak kölcsönös betartásával) az erőszakmentesség jellemez, tiszteli a demokráciát és az emberi jogokat.
Az ember és társadalom műveltségi területeken szerezzen ismereteket, alakuljon ki az aktív állampolgári magatartáshoz szükséges részképesség (konfliktuskezelés, felelős cselekvés, tolerancia, a társadalmi normák tisztelete, elfogadása, betartása).

2.2.8. Az emberi kapcsolatrendszer fejlesztése

Két fejlesztési területe:

- Szociális kompetencia fejlesztése (megfelelő szociális szokások, minták, attitűdök, készségek és ismeretek elsajátítása, pl. szabálytudat, felelősség, döntési szabadság stb.).
- Egyéni szociális értékrend fejlesztése (segítő attitűd, együttműködési képesség, érvényesülési, versengési vágy stb.).

Az elmúlt évtized alapjaiban változtatta meg az iskolák működési feltételeit. A „jó” iskola vonzza a diákokat, otthonukká válik, speciális kínálatával felkészíti őket a XXI. század elvárásaira. A gyermek szocializációja a családban kezdődik, a felelősség is a szülők vállát nyomja. Az óvodai nevelés után érkezik a gyermek az intézményünkbe, ahol a tanítók (1-4. évfolyam), majd a tanárok (5-8. évfolyam) gondos irányítása mellett jutnak el a serdülőkorig. A szocializáció és a nevelés folyamata szétválaszthatatlan. Az utóbbinak az a szerepe, hogy felerősítse, összerendezze, és intézményes keretek között szervezze a gyermek fejlődését (társadalmiasulását és személyiséggé válását) segítő hatások érvényesülését. Ebben a pillanatban tekintettel kell lenni a társadalom értékpluralizmusára, de bontakozzon ki iskolánk helyi arculata, értékrendje. A nevelést úgy kell „tervezni”, irányítani, hogy a diákközösség az életkorához igazodva a szervezésben, megvalósulásban, a célok elérésében tevékenyen vegyen részt. A nevelési folyamat egy része az iskolában folyik, a gyermeket azonban elsősorban a családi háttér irányítja. Éppen ezért fontos a szülőkkel a szoros kapcsolattartás, az információk cseréje. Iskolánk arra törekszik, hogy tanulóink széles repertoárból válasszák ki azt a területet, amelyben adottságaiknak megfelelően kibontakoztathatják tehetségüket. Az átélt pozitív élmények javítják a gyermek iskolához, tanáraihoz való viszonyát. Az önfejlesztés, az egyéni sikeresség, eredményesség biztosítása egységbe kerül a közösség érdekeivel. Az egyéni sikerek buzdítóan hathatnak egy közösségre. Nekünk olyan állampolgárokat kell nevelnünk, akik számára az emberi élet méltósága a legfontosabb, akik az élet értelmét az értelmes életben látják, ami a kulturált, a harmonikus, az erkölcsös „emberi” életmóddal azonos. Annak az embernek az eszményét állítjuk nevelésünk középpontjába, aki törekszik ugyan az anyagi lét (jólét) biztonságára, nem mond le a test örömeiről, de különös gondot fordít a szellemi javak, a lelki örömök kialakítására is, az ép testben ép lélek bölcsességét követve. A nevelés színtere minden oktató-nevelő munka – beleértve a napközi-otthon munkáját és az osztályfőnöki órát is-, tehát mindazt, ami az iskola falain belül zajlik, vagy az iskola által szervezett rendezvény, kirándulás, ami máshol történik. A nevelés bipoláris folyamat: mindig kell egy nevelő és egy nevelt, akikre érvényes az egymásra hatás törvénye, de a nevelőnek tisztában kell lenni a céllal, amelynek a vezérfonalát kézben kell tartania. Koordináló óra az osztályfőnöki óra, ahol az osztályfőnök a „tanulóit” ért hatásokra különös gonddal figyel. A szükséges nevelési hatásokat, a tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztését tervszerűen egymásra épített nevelési rendszerrel, gondosan egymásra épített nevelési tartalmakkal megvalósítja. Az osztályfőnök figyelemmel kíséri a tanulók iskolai és iskolán kívüli életét is, tudomása van egészségi állapotukról, rendszeres szabadidős elfoglaltságaikról, családi körülményeikről és még sok egyébről. Tapasztalatai alapján feljegyzéseket készíthet a tanulók személyiségének fejlődéséről, elősegíti a tehetséges tanulók érvényesülését mind az iskolában, mind azon kívül.

2.3. Egészségfejlesztési programunk

Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős szerepe van.

A személyes kompetenciafejlesztését is jelenti. A személyes önkiszolgálási képességek (mint testi, önellátási, önkifejezési), valamint az önvédelmi, önreflexív képességek (énvédő technikák, önértékelési, önfejlesztő képesség) kialakítására, folyamatos fejlesztésére kell törekedni.

Egészséges életmódra nevelés, az iskola egészségnevelési programja: Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden területen nagy gondot kell fordítani a tanulók optimális fizikai és pszichológiai fejlődésére, erősíteni kell a pozitív beállítódásokat, magatartásformákat, hogy azok a gyerekek szokásává váljanak.

A helyi lehetőségeinket ki kell használni, jó kapcsolatot tartunk községünk orvosával, fogorvosával és védőnőjével. A családsegítő szolgálattal az ifjúságvédelmi koordinátoron keresztül naprakész információkkal rendelkezünk.

Mindig szem előtt kell tartanunk a tanulók életkori sajátosságait, és a már jól működő szokásrendet.

1-4. osztály:

- Minden tanuló sajátítsa el az önálló közlekedés szabályait (a gyalogost és kerékpárost egyaránt).
- Sajátítsák el az alapvető higiénés kultúrát és ezt rendszeresen gyakoroltassuk is.
- Minden tanuló rendelkezzen tisztasági felszereléssel (szappan, törölköző, ivópohár, WC-papír, papírzsebkendő).
- Alakítsuk ki igényét a fogak ápolásának, ennek feltételeit teremtsük meg!
- A testnevelésórákat lehetőleg a szabadban kezdjük!
- Ahol lehetséges, minden reggel tartsunk 5-10 perces tornát!
- A közösségi órák, foglalkozások váljanak a természet megismerésének színtereivé!
- Három havonta legalább egy túrát szervezzünk!
- Az osztályok legyenek gazdái az iskola udvarának, parkjának! Ültessenek fát, bokrot, virágot! Érezzék és tudják, hogy a tiszta és rendezett környezet hozzájárul a testi és lelki egészséghez

5-8. osztály:

- Az alsó tagozatban kiépített szokásrendre alapozva vigyük tovább a már begyakorolt szokásokat, és építsünk az új tantárgyak közvetlen nevelő erejére!
- Az életkori sajátosságokat figyelembe véve az osztályfőnöki órák témái között foglalkozni kell a függőséghez vezető káros szokásokkal (pl.: dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás), a helytelen táplálkozással, ezek megelőzésének lehetőségeivel. Segítséget kell nyújtanunk a krízishelyzetbe kerülőknek!
- Az osztályfőnökök kérjék a belső vagy a külső segítő munkatársak közreműködését!
- A 7. és 8. osztályos tanulóknál koncentrálunk a szexuális kultúra és magatartás, a családi életre nevelés, a felelős, örömteli párkapcsolatra történő felkészítés témáival.
- Mindezeket csak hiteles emberek közvetíthetik, ezért nagyon fontos pedagógusaink életvitele.

Napközi, tanulószoba:

- Az étkezési szokások kialakítása mellett ügyeljünk az étkezés esztétikájára is. Tanuljon meg minden gyerek helyesen bánni az evőeszközökkel, és sajátítsa el a kulturált étkezési formákat!
- A tanulók tartsák rendben benti cipőjüket, játékaikat!
- Ügyeljünk, hogy az étkezések és a tanulási idő között jusson megfelelő lehetőség a szellemi felfrissülésre!
- A nevelők tanítsák meg a gyermekeket az önálló, intenzív tanulásra!
- A tanuláshoz mindenkor biztosítani kell a nyugodt tanulási feltételeket, legfőképpen a csendet.

A mindennapos iskolai testedzés:

A tornacsarnok és a sportudvar rendelkezésre áll a testnevelés tantárgy színvonalas tanítására. Kihasználjuk a természeti környezetünk adottságait is (túrázás).

Délutánonként az alább felsorolt szabadidős tevékenységekre járhatnak tanulóink:

- Néptánc
- Délutáni játék
- Atlétika szakkör
- Labdarúgás
- Lövészet

Tanulóink számára biztosítjuk a kerékpáros közlekedés lehetőségét (kerékpártároló).

2.3.1 Elsősegélynyújtás oktatásának célja, tartalma:

Az elsősegélynyújtás alapjait természetismeret, biológia, technika tanórákon, egészségnap keretin belül, külső szakember bevonásával oktatjuk.

Az oktatás célja:

- Tudatosítani, hogy egészségünk örök emberi érték, melynek megőrzése minden ember kötelessége.
- Felismertetni az egészséget veszélyeztető környezeti hatásokat, a baleseti szituációban a beavatkozás szükségességét és szintjét.
- Megfelelő érdeklődést, érzékenységet kialakítani a tanulókban a balesetet szenvedett személy iránt.
- A sérültek ellátásának módját valósághűen bemutatni, gyakorlati példákon át elmélyíteni. Ehhez a gyermekek környezetében előforduló, baleseti szituációkhoz szorosan kapcsolódó ismeretanyag, új megismerési módszerek, őszinte, oldott hangulatú tanítási óra, segítőkész irányítás, óravezetés szükséges.

Az ismeretek elsajátításához fontos a tanulók meglévő ismereteinek felelevenítése, rendszerezése, bővítése, készségeik, képességeik továbbfejlesztése.
Az oktatás eredményes lesz, ha a megismerési folyamatban biztosítjuk a tanulók aktív részvételét, és érdekeltté válnak az emberi élet értékének megvédésében.
Az elsősegély nyújtási ismereteknél az értékelés eltér más tantárgyakétól. Az az értéke- leendő, hogy a megszerzett ismereteket a gyakorlatban, konkrét baleseti szituációkban miként tudja alkalmazni a tanuló, mivel a felsorolt ismeretek csak akkor válnak a mindennapokban használható tudássá, ha gyakorlatban is képesek a tanultakat végrehajtani.

A tanulók fejlesztésének feladatai:

- legyen képes újonnan megszerzett ismereteit, tapasztalatait a meglévők rendszerébe beépíteni,
- tudja ezen ismereteinél, tapasztalatainál a könnyű, súlyos, életveszélyes sérülést meg- határozni, az ok-okozati összefüggéseket felismerni, ismerje az egészségét, környezetét veszélyeztető tényezőket és használja fel ismereteit, tapasztalatait a veszély időbeni felismerése és elhárítása érdekében,
- szerezzen megfelelő szintű jártasságot a helyszínbiztosítás, betegvizsgálat, mentőhívás, sérültek ellátása, pozícionálása tekintetében
- értse az életfolyamatok egymásutániságát, kiesésük következményeit.

2.4. Környezetnevelési programunk

„Olyan embereket kell az iskolának kibocsátania, akik megtalálják helyüket az életben, és szemüket a táguló horizontra függesztve szilárdan megállnak lábukon. Ez a feladat az iskolát minden szinten a legfontosabb közintézménnyé, és minden tanárt a legfontosabb közéleti alakká teszi. Ahogyan ma tanítunk, olyan lesz a holnap.”

(Szent-Györgyi Albert)

2.4.1. Nevelési szükségletek és igények feltárása

A környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel együttműködést alakítsanak ki.

Nem anyagi erőforrások:

- Iskolán belüli együttműködés:
  - Tanárok:
    Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára.
  - Diákok:
    Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek, valamint a környezet védelme iránt különösen érdeklődő tanulóknak.
  - Tanárok és diákok:
    A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. A diákok és tanárok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében is.
  - Tanárok és szülők:
    Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk közvetíteni kíván.
  - Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak:
    Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei környezeti nevelési programunknak. Az iskolai adminisztráció területén fontos feladatunk, hogy csökkentsük a felesleges papírfelhasználást, folyamatosan gyűjtjük a hulladékpapírt és a kifogyott nyomtatópatront. Az iskola épületének takarítása során környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószereket használunk.
- Iskolán kívüli együttműködés:
  - Környezeti neveléssel foglalkozó intézmények:
    A tanórai és a tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények látogatása. Iskolánk számára ilyen szempontból kiemelkedően fontosak a múzeumok, az állatkertek és a nemzeti parkok.
  - Hivatalos szervek
    A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javaslataikra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

2.4.2. Alapelvek

A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kell kezelnünk. Ezek fogalmát, tartalmát, megnyilvánulási módjait meg kell ismertetnünk a tanulókkal:

- a fenntartható fejlődés,
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések,
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései,
- alapvető emberi szükségletek,
- emberi jogok,
- demokrácia,
- elővigyázatosság,
- biológiai és társadalmi sokféleség,
- az ökológiai lábnyom.

2.4.3. Célmeghatározás

A fejlesztési követelmények középpontjában azok a gondolkodási, cselekvési képességek és készségek állnak, amelyek a tanuló-ember viszonyát jellemzik a természettel, a társadalommal (kultúra, gazdaság, politika) és az egyes emberrel kapcsolatban.

A természettel kapcsolatban az ember/tanuló képes:

- Magát a természet részeként azonosítani, természettörténeti rokonságát tiszteletben tartani.
- A természeti történéseket, folyamatokat, a természet létezőinek mennyiségi és minőségi jellemzőit, egymáshoz való kapcsolatát egységében látni.
- A természeti, a társadalmi, emberi sokféleséget felismerni és megbecsülni.
- A működés zavarainak következményeit felismerni.

A társadalommal kapcsolatban az ember/tanuló képes:

- Életprogramját szervezetten, társaival együttműködve megvalósítani.
- A társadalmi munkamegosztásban adottságainak megfelelően részt venni.
- Az arányos társadalomszerkezetet felismerni (gazdaság-kultúra-politika egyenrangúsága).
- A gazdaságban figyelemmel lenni a Föld eltartó-képességére és a jövő-generáció érdekeire.
- Felfedezni az összefüggést a kultúra, a nevelés és a környezet állapota között.
- Felfedezni az összefüggést a politika és környezet állapota között.

Az emberrel/önmagával kapcsolatban képes:

- Önmagát egészként (kíváncsiság, érzelem, értelem, cselekvés), természeti és társadalmi lényként értelmezni.
- Tanulás-tanítás célját a személyiségfejlesztéssel azonosítja.
- Adottságainak megfelelő pályát választani.
- A testi-lelki harmóniát elérni.

2.4.4. Tevékenységek tartalma és kerete

- *Hagyományos tanóra:*
  - A tanórákon az adott témához hozzárendeljük a megfelelő környezetvédelmi témákat, problémákat. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyek a diákokhoz is közelebb állnak. Az élményszerű tanítást számtalan szemléltetési módszer szolgálja, mégis fontos az elméleti alapok megszerzése is, hiszen csak így lehet átgondoltan környezetünkért. cselekedni.
  - Igen fontos az egyszerű laboratóriumi víz-, levegő-, talajvizsgálati módszerek megismertetése, elemzése, tapasztalatok összegzése, következtetések levonása.

- *Nem hagyományos szervezésű tanóra:*
  - Tanulmányi kirándulás,
  - ökoiskolai foglalkozás,
  - külső szervezetek előadásai.

- *Tanórán kívüli foglalkozás:*
  - A gyerekek olyan versenyeken indulhatnak, ahol a környezet- és természetvédelem a kiemelkedő téma, így kiegészíthetik addigi tudásukat (Kaán Károly Országos Természet- és Környezetismereti Verseny, Herman Ottó Országos Biológia Verseny, Teleki Pál Országos Földrajzi-földtani Verseny, Hevesy György Kémiaverseny).
  - Természetjáró tábort szervezünk, melynek keretében az ország más-más értékes, érdekes szegletével ismerkedünk meg.
  - Rendszeresen gyűjtési akciókat szervezünk (szárazelem-, papírgyűjtés).
  - Vetélkedőn mérhetik össze tanulóink természettudományos ismereteiket és gondolkodásmódjukat.
  - Fenntarthatósági témahetet szervezünk.
  - A Föld napján tanítás nélküli munkanapot tartunk.

2.4.5. A módszerek meghatározása

A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra van szükség. Ezért is indult iskolánk az ökoiskolai pályázaton. Olyan módszereket kell választanunk, amelyek segítségével a környezeti nevelési céljainkat képesek leszünk megvalósítani.

Néhány alkalmazható módszer:

- Kísérletek,
- megfigyelés (szemléltetőanyagon, természetben-terepgyakorlati módszer, audiovizuális és informatikai eszközök segítségével),
- modellezés,
- játékok,
- kreativitásra épülő tevékenységek,
- művészi kifejezés,
- közösségépítés,
- riportmódszer,
- projektmódszer.

2.4.6. Eszközök

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Folyamatosan pótolni kell a kifogyott vegyszereket, az elhasználódott eszközöket. A környezeti nevelés minden tanító és tanár feladata. Mindenki törekedjen arra, hogy tantárgyában az alábbi témakörök előkerüljenek!

ALSÓ TAGOZAT

Magyar nyelv és irodalom

A tanulók ismerjék meg közvetlen, természetes és mesterséges környezetünk értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (mesék, mondák, versek, népdalok).

Környezetismeret

- A tanulók ismerkedjenek meg a közvetlen környezetükben élő növényekkel és állatokkal!
- Figyeljék meg az időjárás elemeinek változását!
- Ismerjék meg a környezet változásainak élőlényekre gyakorolt hatását!
- Tanulják meg a helyes viselkedést a természetben!
- Ügyeljenek környezetük tisztaságára!
- Ismerjék meg, milyen hatással van az ember az élőlényekre!

Vizuális kultúra

- Természetben szerzett élmények kifejezése, élőlények ábrázolása.

Technika és tervezés

- A természetes és mesterséges környezet anyagai.
- Élővilág és tárgyi környezet kapcsolata.

Testnevelés

- Szabadidős sporttevékenységek keretében tapasztalják meg a gyerekek a mozgás örömét, a természeti környezet sajátosságait, az időjárás elemeinek hatásait.
- Tudjanak tájékozódni a terepen.

Ének-zene

- Ünnepkörök dalai.
- Népi mondókák, gyermekjátékok, népszokások megismerése.

FELSŐ TAGOZAT

Magyar nyelv és irodalom

- Környezetleírás, környezetábrázolás: tapasztalatok, érzések rögzítése.
- A mindennapi élet kérdéseinek megválaszolása, információhordozók segítségével.
- Tapasztalatszerzés a mindennapi élet hivatalos iratainak megfogalmazásában.

Idegen nyelv

- Témakörök: természeti környezetünk, a természet megóvása, Földünk nevezetes tájai.

Matematika

- Adat-feldolgozási lehetőségek (statisztikák, táblázatok, grafikonok készítése és értelmezése).

Digitális kultúra

- Oktatóprogramok kezelésének ismerete.
- Grafikák, mozgófilmek, prezentáció készítése, aktuális környezetvédelmi témában.
- Böngészőprogramok irodalmának, felhívásainak figyelemmel kísérése.
- Ember- és környezetkímélő munkakörnyezet kialakítása.

- Oktatás során keletkező veszélyes hulladékok szelektív gyűjtése.

Történelem
- A múlt egyes elemeinek, tevékenységének megismerése és rekonstruálása mellett jövőtervezés, makettek, rajzok, fogalmazások készítése.
- Környezeti adottságok és az ebből fakadó tevékenységek az ókorban.
- Természeti környezet alakítása (iparosodás, bányászat, folyószabályozás, vasúthálózat bővülése).
- A fogyasztói társadalom problémái.
- Népességrobbanás.

Kémia
- Az ipar környezetkárosító hatása.
- A környezetvédelem egyik hatékony módszere: anyag- és energiatakarékosság.
- Az anyagok szerepe a mindennapi életben (hétköznapi kémiai változások, víz, kémhatás, vízkeménység, légszennyezés).
- Építőanyagok, korrózióvédelem.
- Környezeti kémia (megújuló és nem megújuló energiaforrások).

Fizika
- Közlekedőedények (kutak, vizek szennyezettsége).
- Elektromos fogyasztók teljesítményének, fogyasztásának megállapítása.
- Az energiatakarékosság jelentősége és gyakorlata.

Biológia
- A földi élővilág sokfélesége, ennek jelentősége.
- Az életközösségek pusztulásának okai, védelmük jelentősége.
- A globális problémák és a rá ható biológiai válaszok bemutatása.
- Az élőlények élőhelye, életmódja, szervezete közötti összefüggés.
- Forró övezet: esőerdők pusztulása, elsivatagosodás.
- Mérsékelt övezetek: lombos erdők, füves puszták, tajga védelme és jelentősége.
- Hideg övezetek: tundra, sarkvidékek védelme és jelentősége.
- Tengerek: életközösség, szennyezés, öntisztulás.
- Rendszerezés: különböző élőlénycsoportok jelentősége.
- Mozgásszegény életmód következményei.
- Egészséges táplálkozás.
- Légzőszervekre ható környezeti ártalmak, dohányzás.
- Fertőzések elleni védekezés.

Természettudomány
- Egészséges és környezettel harmonikus életvezetési szokások kialakítása.
- A környezet állapota iránti érzékenység, az ökológiai szemlélet, helyes magatartásformák, értékrend kialakítása.
- A környezet értékeinek megbecsülése.
- Az időjárás és az éghajlat elemeinek ismerete.
- Az állatvédelem legfontosabb szabályai.
- Hazai életközösségek (erdő, mező, vizek és vízpartok) élővilága, jelentőségük.

Földrajz
- Regionális és globális problémák ismertetése és a lehetséges megoldási módok.
- A társadalom működésének és a környezet állapotának összefüggése.
- Magyarország természeti adottságai és értékei.
- Népesedési folyamatok.

Technika és tervezés

- Az ember környezet-átalakító tevékenysége.
- Lakóhelyünk veszélyeztetettsége.
- Gazdálkodás a természeti erőforrásokkal.
- Környezetkímélő technológiák.
- Energiahordozók (megújuló, nem megújuló).
- Energiatakarékosság a lakásban.

Osztályfőnöki

- Igényes környezet kialakítása, megóvása, környezeti kultúra fejlesztése.
  - 5. évfolyam:
    - A közösségben elfoglalt hely.
    - Felelősségvállalás.
    - Saját környezetünk megteremtése.
    - Életmódok és az egészség.
  - 6. évfolyam:
    - A környezet hatásai.
    - Természeti értékek.
    - Természet- és környezetvédelmi rendszerek.
    - Korlátok és lehetőségek: döntéshelyzetek, a döntés és következménye.
  - 7. évfolyam:
    - A fogyasztói társadalom.
    - A hulladék.
    - Függetlenségi törekvések a kamaszkorban.
    - Az egészség.
  - 8. évfolyam:
    - Az energia.
    - Felelősséggel a jövőért.

2.5. Fogyasztóvédelemmel kapcsolatos iskolai feladatok

A fogyasztóvédelmi oktatás célja

- „A fogyasztóvédelem célja a fogyasztói kultúra fejlesztése és a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulókban.” (NAT)
- A cél elérését a fenntarthatóság, azon belül a fenntartható fogyasztás fogalmának kialakítása, elterjesztése és a fenntarthatóságnak a mindennapi életünkben fogyasztóként való képviselete jelenti.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

- A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos pedagógiailag megtervezett fejlesztése.

- Az iskolai programokban a pszichológiai mozgatókra és a helyes értékrend alakítására kell a hangsúlyt fektetni.

Az értékrend formálásában lényeges:

- A kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése.
- Az egyéni és társadalmi jogok tiszteletben tartása.
- A természeti értékek védelme.
- A tájékozódás képessége.
- A döntési helyzet felismerése.
- A döntésre való felkészülés.

Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékosságot.

Az alábbi fogalmak kialakítása szükséges:

- Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás
  Olyan viselkedés, amelyet a szuggesztív marketinghatásoktól való távolságtartás képessége, a fogyasztói szükségletek folyamatos mérlegelése jellemez.
- Ökológiai fogyasztóvédelem
  E szemlélet a környezet szempontjait is figyelembe veszi, ökológiailag tudatos fogyasztókat nevel, akik vásárlási választásaikkal egyben ökológiai környezetük megtartására törekednek.
- Környezettudatos fogyasztás
  Kiegyensúlyozott dinamikus középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás, és a környezeti erőforrásokat nem kizsákmányoló fogyasztás között.
- Fenntartható fogyasztás
  A szolgáltatások és a hozzájuk kapcsolódó termékek olyan módon történő felhasználása, amely a jelenleginél jobb általános társadalmi életminőséget eredményez, de közben minimálisra csökkenti a természeti források és a mérgező anyagok használatát, valamint a hulladék- és a szennyező anyagok kibocsátását az adott szolgáltatás, illetve a termék életciklusa során annak érdekében, hogy a jövő nemzedékének szükségletei és egészsége ne kerüljenek veszélybe.
- Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem
  Amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

2.5.1. A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az iskolában

Tanórai tevékenységek:

Technika és tervezés – áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései
Matematika – banki biztosítási vagy üzemanyag-fogyasztási számítások
Fizika – mérés, mértékegységek, mérőeszközök (víz, villany, gáz mérőórák)
Földrajz – eltérő fogyasztási struktúrák és szokások
Magyar nyelv és irodalom – reklámnyelv, feliratok, a reklám kommunikációs csapdái
Biológia – génmódosított élelmiszerek (GMO); amíg az élelmiszer a boltba kerül; táplálkozás kiegészítők; egészséges táplálkozás
Kémia – élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használata
Digitális kultúra– elektronikus kereskedelem, (e-kereskedelem) internetes fogyasztói veszélyforrások, telefónia

Tanórán kívüli tevékenységek:

- Rendezvények, versenyek az iskolában,
- piaci séták, banki látogatások,
- kapcsolat más intézményekkel.

A fogyasztói szokásalakítás egyik fontos célja a szülők és a helyi közösségek együttműködésének megnyerése és bevonása az iskolai nevelési programokba, így a családok és közösségek fenntartható fogyasztásra való törekvése is kialakulhat.

Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy veszteséget. Ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekeik kapcsolatát.

2.6. A tanulás tanítása

A tanítás-tanulás átfogó tervezésénél az alaptantervi követelményekből és az iskola pedagógiai programjából eredő célokból kell kiindulnunk. A tanítás-tanulási folyamat megszervezésekor nem hagyhatjuk figyelmen kívül azokat a belső feltételeket, ösztönző erőket, amelyek a gyermekekben rendkívül bonyolult kölcsönhatásban jelen vannak. Mindenfajta tevékenység kiinduló eleme a motiváció. A tanuláshoz való viszony kialakítása szempontjából fontos a felfedezés örömének a megteremtése. A motívumrendszer kialakításának lehetőségei között pedig első helyen kell említeni a sikerélményt. A siker megerősíti a tanulót abban, hogy jó tanulni, érdemes dolgozni. Ez különösen „a nehezen haladók” esetében fontos. Az ismeretszerzés ma már nem kizárólag az iskolában történik. Ezért az eddigieknél nagyobb szerepet kell biztosítani az önálló olvasásnak, a tankönyvön kívül más könyvek, lexikonok használatának, az egyéb ismerethordozók által megszerezhető tudásnak. A művelődési ház, színház, mozi, tévé stb. ismeretet, élményt közlő hatásainak elemzésére, és az oktatás folyamatába illesztésére. A tanulók sajátítsák el a médiából szerzett ismeretek helyes használatát.

Az oktatási módszerekben teljes a pedagógus szabadsága, önállósága, de nem szabad szem elől téveszteni, hogy a tanulói aktív részvételt biztosító módszerek a leghatékonyabbak, ezek vezetnek a legjobb eredményre. Pedagógiai munkánk fontos eleme, hogy visszacsatolást adjon a teljesítményről: fontos tehát, hogy az értékelés, ellenőrzés, osztályozás legyen rendszeres és folyamatos. Az iskolai oktató munka szervezésénél figyelembe veendő, hogy a teljes skálát a kötelező tanórai, a választható tanórai foglalkozások és a tanórán kívüli foglalkozások együttesen adják.

a) Intézményünknél az oktatás feladatait elsősorban kötelező tanítási órák maximális kihasználásával kell megoldani, és ebben ad segítséget a többi terület.
b) A választható tanulói tantárgyak több funkciót töltenek be:
    - Ellensúlyozzák a kötelező órák arányaiban végbement változásokat.
    - Biztosítják a csoportbontásokból adódó óraszám lehetőségeket.
    - Lehetőséget adnak a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatására, illetve a tehetséges tanulókkal való foglalkozásra.
c) A tanórán kívüli foglalkozások funkciói:
    - Biztosítják a tehetséggondozás, a továbbtanulásra való felkészülést, az egészséges életmódra való nevelést, a mindennapi testnevelést.
    - Felkészülést biztosítanak iskolai ünnepségek, műsorok, rendezvények színvonalas megtartására.

Törekedjünk arra, hogy a tanulók fokozatos önállóságra tegyenek szert a tanulás tervezésében. A tanulás fontos színtere, eszköze az iskola könyvtára, informatikai bázisa. Olyan tudást kell átadnunk, amelyet új helyzetekben is alkalmazni tudnak a tanulóink. Fektessünk hangsúlyt a tanulói döntéshozatalra, az alternatívák végig gondolására, a variációk sokoldalú alkalmazására, a kockázatvállalásra, az értékelésre, az érvelésre. Fontos feladat a kritikai gondolkodás megerősítése, a konfliktusok kezelése, az életminőség javítása, az életvitel arányainak megtartása, az értelmi, érzelmi egyensúly megteremtése, a teljesebb élet megszervezése.
Lehetőséget kell teremtenünk a tanulásmódszertan megtanítására, megtanulására.

2.6.1. Feladataink kulcs kompetenciák mentén

A, Magyar nyelv és irodalom

Fejleszteni kell az olvasási készséget. Minden órán tegyük lehetővé, hogy tanulóink elsajátítsák az olvasás értését. Az alsó tagozaton el kell érni, hogy a cselekményes szövegeket, a felső tagozaton a szaktárgyi és irodalmi szövegeket értsék meg.
Adjunk lehetőséget tanulóinknak a szóbeli kifejezőképességük fejlesztésére. Korukhoz igazodó elemzési módot kell találni.
A helyesírási témák tanítása után célszerű a tollbamondás, a helyesírási tevékenység egészének fejlettségi színvonalát mérendő pedig a fogalmazás íratása.
Iskolánk nevéből adódóan erkölcsi kötelességünk a helyes beszédre és a nyelvhelyességre nevelés. Már 7. évfolyam második félévétől középiskolai felvételi előkészítőt tartunk.

B, Idegen nyelv

A nyelvtanítás fő célja legyen a beszéd tanítása, hogy a német és az angol valóban élő beszélt nyelvvé válhasson. Juttassuk el mindig a tanulót a gyakorlati nyelvi készségek birtoklásához.
Ébresszünk kedvet a nyelvek tanulásához (szakkörök).
A nyelvtanítás segítse a más nyelvűek és más kultúrájúak iránti bizalom és érdeklődés kibontakozását. Negyedik osztálytól lehetővé vált, hogy az angol és a német nyelv tanulása közül választhatnak a szülők és gyermekeik. A felső tagozaton nyelvi terem segíti a tanári és tanulói tevékenységet.

C, Matematika

A matematika tantárgy tananyaga teszi talán legszükségesebbé és aktuálisabbá a differenciált órai foglalkozást, a felzárkóztató foglalkozásokat, a tehetséggondozást.
Már 7. évfolyam félévétől középiskolai matematika felvételi előkészítőt tartunk.

D, Természettudományok

Az oktatás során a tanulók ismerjék meg az ember és természet viszonyát, egymásra való hatását, az ember környezet-átalakító tevékenységének hatását, a tudomány, a technika és környezetvédelem kölcsönhatásait.

E, Történelem, állampolgári ismeretek

A történelem gyökereket, identitást és egyben példákat nyújt a fejlődő egyén számára. A társadalom egyik legfontosabb alapja a nemzeti és európai azonosságtudatnak.
A tanítás során tűnjön ki, hogy a népek és nemzetek egymásra vannak utalva, s a kölcsönös függőség átfogó világtörténelmi látásmódot, s egyben a különbségeknek a kultúrák sajátos értékeinek megismerését és tiszteletben tartását kívánja.
Tartsuk szem előtt, hogy az emberi jogok, törvények, törvényes eljárások ismerete mai társadalmunkban nélkülözhetetlen.

F, Művészetek

Tanulóink ismerkedjenek meg a művészetek legfőbb ágaival, alkotásaival és ez által fejlődjön szépérzékük, ízlésük. Legyenek képesek esztétikai ítéletalkotásra, váljék belső igényükké a szép keresése, és legyenek képesek alkotó módon hozzájárulni környezetük esztétikus alakításához.

G, Testnevelés

Tárgyi feltételeink jók, a fontosabb sportágak oktatását lehetővé teszik (411 négyzetméteres tornaterem, sportudvar, fitnesz szoba, erősítő szoba). Az eszközellátás is létesítményhelyzetünknek megfelelő. A kosárlabda, röplabda, labdarúgás, torna és atlétika sportágak jó körülmények között végezhetőek. A mindennapos testnevelés feltételei biztosítottak. Szakorvosi vélemények alapján kategóriákba sorolt tanulók részére integrált gyógytestnevelést biztosítunk. A tanulók terhelésénél a szakorvosi véleményt figyelembe véve differenciált terhelést alkalmazunk. Szakköri keretek között a sakk, lövészet, kosárlabda, atlétika és labdarúgás sportágakat a tanórákon kívül is szervezett keretek között gyakorolhatják a gyerekek.

H, Pályaorientáció - Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

A felnőtt lét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Összetevői: Az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése; a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak és a hozzájuk vezető utaknak lehetőségeknek a megismerése. Tudatosítanunk kell a tanulókban, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra.
A pályaválasztás megkönnyítése érdekében iskolánk végzőseinek pályaorientációs napot/napokat szervezünk.

3. Iskolánk közösségei

3.1. Tanulási alapidőben

Az iskolában csak hagyományos évfolyamokra épített tanulócsoportok működnek. Amennyiben az első évfolyamon két tanulócsoportot indítunk, a tanulócsoportok összetételét az óvoda ajánlása alapján állítjuk össze.

3.2.Tanulási alapidőn kívül

Az alsó tagozaton szükség szerint (előzetes írásbeli jelentkezés alapján) indítunk napközis csoportokat. A napközis csoport munkájában való részvételnek nem feltétele, hogy a tanuló az iskolában étkezzen. A felső tagozaton tanulószobai csoportot indítunk az azt igénylőknek.

Tanórán kívüli foglalkozásokat az alsó- és felső tagozatban is szervezünk. A foglalkozásokon való részvétel mindenki számára ingyenes.

A beszédzavarokkal küzdő tanulók fejlesztésére logopédiai foglalkozásokat szervezünk. A szolgáltatást az iskola térítésmentesen biztosítja. A kiszűrt tanulóknak a részvétel kötelező.

3.3.A tanulók közössége

Az osztályközösségek és napközis csoportok a pedagóguson keresztül képviselhetik érdekeiket az iskola közéletében.

A diákönkormányzat a pedagógusokon és a választott diák képviselőkön keresztül képviselheti az érdekeit az iskola közéletében. A diákönkormányzat szervezi az iskolai diákügyeletesi munkát.

Évente egy napon meghatározza, szervezi, lebonyolítja az általa kidolgozott napi programot (gyermeknap/diákönkormányzati nap).

3.4. Munkaközösségek

Jelenleg 3 munkaközösséggel dolgozunk:-alsó és felső tagozatos,-napközis munkaközösség.

Tevékenységei:

3.4.1.A korszerű pedagógiai eljárások, didaktikai módszerek bevezetése,
3.4.2.a kezdő pedagógusok segítése, kölcsönös óralátogatások szervezése,
3.4.3.a nevelési szempontból fokozott törődést igénylő tanulók számára fejlesztő programok kidolgozása,
3.4.4.a tehetséggondozást szolgáló lehetőségek kidolgozása,
3.4.5.a gyermekvetélkedők, időszakos programok szervezése, pályázatok készítése,
3.4.6.ebédeltetés, ebédügyelet megszervezése.

3.5. Szülői közösség

Az osztályokban tanuló gyermekek szüleinek választott képviselőtestülete a szülői munkaközösség. A szülői munkaközösség dönt saját működéséről. A Szülői közösség évfolyamfelelősök megválasztásával hozza létre választmányát. E kisebb közösségen keresztül valósul meg az információáramlás a család és iskola között. Szerepük a partnerkapcsolatok kialakításában jelentős. Szülői értekezleteket tanév elején, félévkor és – igény szerint – év közben tartunk. Ekkor hallhatnak a szülők az iskola elvárásairól, a tanulók neveltségi állapotáról, tanulmányi eredményeiről. Itt ismerkedhetnek meg a házirend, munkaterv legfontosabb részeivel. A szülői ház és iskola egyéb kapcsolattartási formái: a fogadóóra, a családlátogatás és a nyílt napok. 8. évfolyamon ettől független továbbtanulási tájékoztatót is tartunk a tanév őszi időszakában.

4. A nevelő és oktató munka feladatai:

4.1 Nevelőtestület , pedagógus feladatok:

A pedagógiai színvonal emelését, az iskolafejlesztést és önmegújulást programunkban kiemelt feladatnak tekintjük:

- megvalósítása érdekében közös munkával megfogalmazzuk azokat a pedagógiai személyiség-összetevőket, amelyeket iskolánkban egymástól elvárunk. Ilyen a befogadás és önművelési képesség, a pedagógiai, pszichológiai és szociológiai kultúra, illetve az egyes szakterületekhez kapcsolódó ismeretek, jártasságok folyamatos megújítása, a másutt látott jó minták meghonosítása iskolánkban,
- fokozzuk az igényességet a mindennapi pedagógiai munkánkban, állandóan finomítjuk nevelési elvárásainkat,
- erősítjük az egymás iránti felelősséget, kiegyensúlyozott testületi élet kialakítására, a jó munkahelyi légkör fenntartására törekszünk.

Nevelési céljaink megvalósítása érdekében betartandó általános tanítói, tanári elvárások: Munkáját az iskola alapdokumentumai, valamint egyéb iránymutatások alapján végzi. A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, tanítása.

Elvárás:

- a nevelő és oktató tevékenység keretében az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan közvetítse,
- a tananyag tervezett időbeli struktúráját bemutató tanmenet készítése az adott tanévre, tanítási, foglalkozási órára tervszerű tanmenetből valókészülése, a pedagógiai szaktárgyi útmutatók, alapdokumentumok szakszerű használata, szakmailag és módszertanilag felkészült,
- a foglalkozások, tanítási órák előkészítése, a tehetséggondozás és a felzárkóztatást előtérbe helyezi,
- az ellenőrzést, értékelést az iskola dokumentumaiban megfogalmazott elvek alapján végzi,
- a nevelő és oktató tevékenysége során figyelembe vegye a gyermek, tanuló egyéni képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét és fejlettségét, fogyatékosságát, segítse a gyermek, tanuló képességének, tehetségének kibontakozását, illetve a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben lévő gyermek, tanuló felzárkózását tanulótársaihoz,
- a gyermekek, tanulók részére az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, és ezek elsajátításáról meggyőződjön; ha észleli, hogy a gyermek, illetve a tanuló balesetet szenved, vagy ennek veszélye fennáll, a szükséges intézkedéseket megtegye,
- közreműködjön a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek, tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében,
- a gyermekek, tanulók emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa,
- a szülőkkel történő kapcsolattartás, szülői értekezlet, fogadóóra megtartása, szülőket és a tanulókat az őket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztassa, a szülőt figyelmeztesse, ha gyermeke jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek,
- részt vegyen az iskola éves munkatervében, vagy azon kívül meghirdetett eseményeken, rendezvényeken, külön felkérés nélkül aktívan részt vegyen, és a rábízott feladatokat ellássa,
- részt vegyen az osztályfőnökök, a munkacsoport-vezetők és az iskolai vezetők által meghirdetett szakmai megbeszéléseken, értekezleteken, szülői fórumokon (pl. rendkívüli szülői értekezleten),

- aktívan részt vegyen a munkaközösség munkájában, állandó önképzéssel fejlessze tudását, a továbbképzéseken, tanfolyamokon megismert szakmai újdonságokról a munkaközösségnek beszámoljon,
- a pedagógiai szakjával kapcsolatos iskolai szertár fejlesztése, karbantartása, leltározása,
- a zárt termeket, szaktantermeket, öltözőket a házirendben foglaltak szerint nyitja, illetve zárja,
- a tanulók teljesítményének értékelése, ellenőrzése a nevelőtestület határozatai és egységes elvei alapján,
- szaktárgyi mérések, kompetenciamérések lebonyolításában való közreműködés,
- az osztályzatokat folyamatosan, a kapott érdemjegy napján bejegyzi az e-naplóba, a tanuló e-naplóján keresztül rendszeresen értesíti a szülőket a tanuló egyéb értékeléséről, indokolt esetben magatartásáról, szorgalmáról, vagy az iskolai élet történéseiről,
- tanítványai számára az osztályzatokon kívül visszajelzéseket ad előrehaladásuk mértékéről, az eredményesebb tanulás érdekében elvégzendő feladatokról,
- alkotó módon részt vállaljon a nevelőtestület újszerű törekvéseiből és az iskola hagyományinak ápolásából,
- az osztályfőnök és más szaktanár tájékoztatása a tanórákon felmerülő olyan problémákról, amelynek megoldásában segítséget igényel.
- A szaktárgyi tanulásirányítás mellett kötelessége a kulturált, illemtudó viselkedésre szoktatás, az iskolai környezet tisztaságának megőrzése és védelme, az óraközi szünetekben szakszerű ügyelet ellátása, a tanulói étkeztetésben való közreműködés,
- a környezeti neveléssel összefüggő feladatok ellátása,
- személyi ügyekben a szeretet és a diszkréció vezérli,
- a szaktanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

4.2 Az osztályfőnök feladatai:

Munkáját az iskola alapdokumentumai, valamint egyéb iránymutatások alapján végzi. Osztálya közösségének felelős vezetője. Alaposan ismernie kell tanítványai személyiségét, az iskola pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe véve.

- Együttműködik, összehangolja, és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, látogatja óráikat.
- Észrevételeit és az esetleges problémáit az érintett nevelőkkel megbeszéli.
- Aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványait oktató, nevelő tanárokkal, a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel. Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét. Különös gondot fordít a hátrányos helyzetű tanulók segítésére.
  Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, a velük kapcsolatos észrevételeit, javaslatait a tanártársai elé terjeszti.
- Szülői értekezletet, fogadóórát tart. Az e-kréta útján rendszeresen tájékoztatja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli és továbbtanulással feladatokat összefüggő év végi statisztikákat készít. A haladási és az értékelő naplót hetente ellenőrzi, a e-naplóvezetésben található hiányosságok esetén felhívja az osztályban tanító tanárok figyelmét.
  Az osztályára vonatkozó ifjúságvédelmi feladatokat ellátja. A munkaterv szerint haladéktalanul értesíti az egy tanítási órát igazolatlanul mulasztó tanulók szüleit és az iskolai gyermek és ifjúságvédelemi koordinátort. Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről. Figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát (tartós betegségek, fogyatékosságok, gyógyszerérzékenység). Együttműködik a szakszolgálatokkal.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, valamint közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslataival és észrevételeivel, a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.
- Az érintett évfolyamokon segíti a tanulók pályaválasztását, pályaorientációját, azok személyiségének ismeretében.

4.3 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink

Az iskola feladata, hogy kisebb és nagyobb közösségek kialakulásához teremtsen megfelelő feltételeket. A feltételek között kiemelkedően fontos szerepe van a pedagógiai segítő tevékenységnek, a közösségépítő munkának. A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. A közösség kevésbé teljesítményorientált, mint egy osztály, magasabb lehet az együttes élmény hőfoka, ereje. A közösség életét szabályozó tényezők a közös szokások alapján alakulnak ki. A közösség a társas viselkedés tanulásának színtere. (Formái: család, iskola, egyház, baráti kör, sportkör, alkotókör, művészeti csoportok stb.) Az iskolai közösségek alakításában jelentős szerepe van minden a szabadidő-szervező tanárnak, a diákönkormányzat segítő pedagógusnak. Nem szabad elhanyagolnunk a szülői ház szerepét sem.

Tanórai közösségépítő tevékenységeink:

- Közös, társas, humanisztikus-kooperatív tanulási technikák gyakorlása
- Tanulói kezdeményezések és önállóság tevékenység erősítése, segítése
- Összehangolt pedagógiai-nevelői tevékenység a különböző tantárgyak és tantárgyi modulok lehetőségeinek optimális hasznosítása érdekében

Tanórán kívüli közösségfejlesztő tevékenységek:

- Életkorhoz, fejlettséghez igazított játéktevékenység támogatása.
- Szabálytudatot erősítő tevékenységek.
- Változatos foglalkozások, közös élményszerző túrák, kirándulások.

A diákönkormányzat szerepe:

- Közös érdekeken alapuló közös célok megfogalmazása
- Hagyományok, közös rendezvények érdekében végzett közös munka
- Új hagyományok teremtése
- Közösség érdekében, felelősséggel végzett munka
- Pozitív érzelmek a közösséggel kapcsolatban, élményszerű közösséghez tartozás

A szabadidős tevékenységek közösségfejlesztő feladatai

- Jó kapcsolat kialakítása a gyermekek szüleivel, hozzátartozóival
- Népünk, országunk kultúráját befogadó és annak érdekében tevékenykedő közösségi magatartás kialakítása
- Az önismeret elmélyítése, önfegyelem fejlesztése, együttműködés megalapozása
- Erős érzelmi töltéssel áthatott témák segítségével a másokra figyelés, az elfogadás, az empátia, a türelem, a részvét gyakoroltatása
- A gyermekek igényeihez és érdeklődéséhez igazított, pozitív érzelmeket kiváltó csoportok működtetése

- csolatos elvárásokra (órák sorrendje, helyszíne, személyi változások stb.);
- fel kell készülni az iskolán kívüli helyszíneken, programokon való részvétel nehezítettségére, így ezekre a helyzetekre is ki kell terjeszteni a specifikus módszerek és eszközök alkalmazását;
- a fogyatékosságot kompenzálandó alternatív eszközök, módszerek igénybevétele egyéni szükségletek szerint (pl. kézírás helyett gép használata, szóbeli felelet helyett írásbeli beszámoló vagy fordítva);
- az egyénre szabott mérés, tervezés, fejlesztés, a tananyag szűrése;
- szükség esetén az étkezés és a szünet egyénre szabott megszervezése;
- különösen nagy figyelmet kell fordítani a bántalmazás megelőzésére, mert az autizmussal élő tanulók szociális naivitásuk, szokatlan társas viselkedésük miatt fokozottan kitettek az iskolai bántalmazásnak;
- a tanulási környezet meghatározó eleme a pedagógusok kommunikációjának stílusa és tartalma, ezért fontos hogy a pedagógus:
- pontosan és konkrétan fogalmazza meg közlendőit,
- kerülje a kétértelmű, szarkasztikus, ironikus megfogalmazásokat,
- a szokásosnál több időt biztosítson a hallottak feldolgozására, mert az autizmus esetében a verbális információ feldolgozása gyakran lassabb a szokásosnál,
- hangsúlyozza: természetesnek tekinti a gyermekek közötti eltéréseket viselkedésben,

4.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere (TÉR)

Általános elvek a vezetői ellenőrzésben, értékelésben

Alapelvünk, hogy az iskola igazgatója, igazgatóhelyettese, munkaközösség vezetői megfelelő éves terv (TÉR Ellenőrzési terv) alapján, munkamegosztás alkalmazásával ellenőrzik a nevelő-oktató munkát. Az iskola valamennyi pedagógiai folyamatát ellenőrzik, tanórai, tanórán kívüli tevékenységben, illetve a tanulói produktumok alapján.

Az ellenőrzés, értékelés célja, hogy ösztönözze a pedagógusokat a kitűzött feladatok elvégzésére, a problémák, eredmények feltárására, a továbbfejlesztés lehetőségeinek felismerésére, a szakmai munka hatékonyságának növelésére, az adminisztráció pontosságának növelésére, a határidők betartására, a megfelelő pedagógus-diák viszony, pedagógus-szülő viszony, valamint a pedagógus-pedagógus viszony kialakítására.

Az értékelés fő szempontja, a teljesítés szintje az elvárásokhoz képest az alábbi területeken:

- Nevelő-oktató munka eredményessége, a hozzáadott érték
- A munkához való viszonyulás
- A tanulókkal való bánásmód
- A munkatársi kapcsolatok
- Az új módszerek, innováció iránti fogékonyság
- Az önképzés igénye, igényessége
- Kezdeményezőkészség, aktivitás
- Konfliktuskezelési, megoldási készség, képesség,
- Tolerancia, önállóság, nyitottság, empátia,
- Szervezőképesség, szervezőkészség.

Az értékelés formái:

- Külső értékelés
- Belső értékelés

Az értékelés történhet:

- Értekezleteken
- Megbeszélés, beszélgetés során
- Beszámolók alapján
- Minősítés során
- Kérdőíves módszerrel
- Elégedettségi vizsgálat alapján
- Hospitálással

4.5.A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A program végrehajtásához szükséges felszerelések és eszközök két nagy csoportra oszthatók:

4.5.1. A tanulók által használt felszerelések és eszközök

A szülők anyagi terhelhetőségét figyelembe véve a taneszközök jegyzékét minden esetben egyeztetjük a szülőkkel.

4.5.2. Az iskolában használt felszerelések és eszközök

Könyvtárunk fejlesztése és hatékony működése fontos feltétele a tanulók ismeretszerzési, irodalmi és beszédkészség fejlesztésének. Minden lehetőséget megragadunk, hogy könyvtárunk állományát a tanulók igénye, a pedagógiai program követelményeinek megfelelően fejlesszük.

Az oktatásban igen hatékonyan használható multimédiás CD-tárunk jobb és hatékonyabb kihasználását az új könyvtár biztosítja. Az internet hozzáférés biztosított az egyéni ismeretszerzés fejlesztésére.

Szaktantermek: Logopédia, Kémia-fizika, Informatikaterem, Nyelvi labor, Technikaterem, Sportcsarnok, Sportudvar, Rajzterem, Gyógytestnevelés-terem

A törvényben meghatározott eszközök rendelkezésünkre állnak.

4.5.3. A szülő, tanuló, iskolai pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

A nevelő-oktató munka kiemelt szereplőinek együttműködése és hatékony kapcsolatrendszere az eredményes munka elengedhetetlen feltétele.

A nyitott iskola megvalósítása a cél. Az iskola és a pedagógusok feladata az is, hogy a szülő részére segítséget adjanak a gyerekek neveléséhez. Az iskolában folyó nevelési feladatok végrehajtásához a pedagógusnak szüksége van azokra az információkra, amelyeket csak a szülő közölhet, amelyek segíti feltárni a tanuló fejlődését előrevivő vagy hátráltató tényezőket. Ezért iskolánknak meg kell teremtenie és rendszeresen kell működtetnie azokat a fórumokat, amelyek módot nyújtanak az iskola tevékenységének megismeréséhez, a vélemények, javaslatok beérkezéséhez, érdemi feldolgozásához.

5. Iskolánk helyi tanterve

5.1. Az iskola képzési rendje

5.1.1. Képzési szakaszok

Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza:

- 1–4. évfolyam
- 5–8. évfolyam
- 1-6. évfolyam (eltérő tagozat)

Az alsó tagozat (1–4. évfolyam) első két évében a szabályozás lehetővé teszi az ebben az életkorban különösen jelentős egyéni különbségek kezelését. A 3–4. évfolyamon erőteljesebbé válnak – a negyedik évfolyam végére már meghatározóan – az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. A motiválás és a tanulásszervezés a NAT fejlesztési feladataiban is kifejeződő elvárásokra összpontosít. A NAT az első négy évfolyamot tekinti az első önálló képzési szakasznak.
A felső tagozat (5–8. évfolyam) funkciója elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, készség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának a folytatása. A 7–8. évfolyam alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, azaz megerősítése, bővítése, finomítása, hatékonyságuk, változékonyságuk növelése. A NAT a második négy évfolyamot tekinti a második önálló képzési szakasznak.

5.1.2. Eltérő tantervű tagozat

Itt folyik szakvélemény alapján a rászoruló tanulók speciális oktatása-nevelése, melynek célja az általános műveltség alapjainak elsajátítása mellett a speciális képességek felfedezése és kifejlesztése. Kiemelt szerepet kap a tanulók önálló életvitelre nevelése.

5.1.3. Szabadon választott tanórán kívüli foglalkozások

A tanulók, szülők igénye, illetve az iskola lehetősége szerint szervezzük. A választott foglalkozásokon a részvétel kötelező.
Formái: napközi, tanulószoba, tehetséggondozó és fejlesztő foglalkozások, szakkörök, tömegsport.

5.2. Az osztályba és csoportba sorolás elvei

Az osztályba sorolás elsősorban az óvoda vagy pedagógiai szolgáltató intézmények javaslata alapján, arányossági szempontok figyelembe vételével történik.
Napközis, tanulószobai csoportokat elsősorban az igények szerint szervezünk. Ha az osztályfőnök úgy ítéli meg, hogy a tanuló fejlesztéséhez szükséges a fenti foglalkozás, akkor kezdeményezzük a szülőnél a kötelezővé tételt.
A csoportbontás legalapvetőbb szempontja a képesség szerinti bontás, de a magas osztálylétszám is indokolhatja.

Nem kötelező és tanórán kívüli foglalkozások csoportjait úgy kell kialakítani, hogy a tanuló leterheltsége ne veszélyeztesse alapfeladatának elvégzésében.

5.3. Az időszerkezet stratégiája

Tanórán kívüli elfoglaltságok:

Fakultatív tárgyak oktatását továbbra is végezzük, mert egyrészt a tehetséggondozás hatékony eszköze, másrészt az SNI-s és a BTM-es tanulók pályaorientációját elősegítő tevékenység.

Megfelelő pedagógiai meggyőzéssel érjük el, hogy a szülők és tanulók érezzék fejlesztésük szerves részének a fakultatív órákat és foglalkozásokat. A közös akarattal létrehozott csoportokban a további részvétel az adott tanévben kötelező.

A személyiség sokoldalú fejlesztése érdekében az iskola hagyományos és új rendezvényeinek előkészítésében, lebonyolításában - képességének megfelelően - minden tanuló vegyen részt!

Speciális képességek fejlesztésére az igények és lehetőségek figyelembevételével szakköröket szervezünk. A jelentős érdeklődésre számító szakkörök indításának többnyire eszköz és működési költség szűkössége szab határt. A helyi művészeti alapiskolában önköltséges foglalkozáson vehetnek részt tanulóink.

Jelentős időkeretben foglalkozunk a tanulók felzárkóztatását elősegítő programokkal.

- Minden évfolyamon szervezünk korrepetálást.
- Súlyos tanulási zavarral küzdő tanulóknak a törvény adta lehetőség szerint egyéni fejlesztést, korrepetálást szervezünk. Az óraszám az igényeknek megfelelően csoportosítható,
- A tanulószobai és napközis foglalkozások is szolgálják a tehetséggondozást és felzárkóztatást.
- Beszédhibák korrigálása érdekében logopédiai szakszolgálati feladatot is ellátunk, melynek személyi feltételei biztosítottak.

5.4. A tanítási szerkezet stratégiája

Az alsó tagozatban a „nagy felmenő” rendszert alkalmazzuk. Rugalmasan alkalmazkodunk az adott tanév nevelési helyzetéhez:

- tantárgycsoportos nevelő-oktató munka,
- délutáni egyéb foglalkozások.

5.5. A térszerkezet stratégiája

Az alsó tagozaton osztálytermi rendszerben történik az oktatás. A felső tagozaton a szaktantermek kialakítása az IKT-lehetőségek kiépítettsége miatt a tanulók más-más teremben vesznek részt az órákon. A testnevelésórákat a tornacsarnokban tartjuk.

Az alsó tagozat számára is biztosított a tornacsarnok és az informatikaterem használata. Napközis foglalkozások az alsó tagozatos iskolaszárny termeiben működnek. A szakkörök, fakultációs órák a megfelelő szaktanteremben kapnak helyet. Tanulószobai foglalkozások az új épületszárnyban vannak.

6. Az iskola óraterve, osztályozás, értékelés, vizsgaszabályzatok

6.1. Enyhe értelmi fogyatékos tanulók óraterve – eltérő tantervű tagozat

Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+1	7	4+1	4+1
Matematika	4+1	4+1	3+1	4+1	4+1	4+1
Digitális kultúra			1	1	1	1
Etika/hit- és erkölcstan	1	1	1	1	1	1
Történelem					2	2
Hon- és népismeret					1	
Környezetismeret/természettudomány			1	1	2	3
Ének-zene	2	2	2	2	2	2
Vizuális kultúra	1	2	2	1+1	2	2
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki óra					1	1
Összesen	**23**	**24**	**24**	**25**	**28**	**28**
felzárkóztatás	4	4	4	4	4	4
napközi (összevont)	17	16	16	15	12	12
szakkör, tehetséggondozás	2	2	2	2	2	2
felhasznált óraszám	46	46	46	46	46	46
törvényben biztosított óraszám	**48**	**48**	**49**	**49**	**56**	**56**

6.2.Az iskola óraterve (normál tagozat)

Óraterv a kerettantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	**1. évf.**	**2. évf.**	**3. évf.**	**4. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+2	5+2
Idegen nyelvek				2
Matematika	4+1	4+1	4	4
Digitális kultúra			1	1
Etika/hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Összesen	**24**	**24**	**24**	**25**
felzárkóztatás	4	4	5	5
egyéb foglalkozás: napközi	16	16	16	15
csoportbontás, szakkör, tehetséggondozás	4	4	4	4
felhasznált óraszám	48	48	49	49
törvényben biztosított óraszám	**48**	**48**	**49**	**49**

Óraterv a kerettantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	**5. évf.**	**6. évf.**	**7. évf.**	**8. évf.**
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3+1	3+1
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	4	3+1	3
Történelem	2	2	2	2
Dráma és színház		0+1		
Állampolgári ismeretek		0+0,5		0+0,5
Hon- és népismeret	0+1			
Etika/hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Természettudomány	2	2		
Biológia			2	1
Fizika			1	2
Kémia			1	2
Földrajz			2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	0+1
Testnevelés	5	5	5	5
Pénzügyi ismeretek		0+0,5		0+0,5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összesen	**28**	**28**	**30**	**30**
matematika felvételi előkészítő			0,5	0,5
magyar nyelv és irodalom felvételi előkészítő			0,5	0,5
fejlesztés, felzárkóztatás	2	2	2	2
egyéb szaktárgyi szakkör (tehetséggondozás)	3	3	3	3
egyéb foglalkozások: tanulószoba	10	10	10	10
csoportbontások	13	13	14	14
felhasznált óraszám	56	56	60	60
törvényben biztosított óraszám	**56**	**56**	**60**	**60**

6.3. Értékelés, osztályozás

Általános feladatok

1) A folyamatos visszajelzés, értékelés a nevelés-oktatás egész folyamatában a pedagógus alapfeladata.
   A tanuló teljesítményét - érdemjegyes osztályzása esetén - havonta legalább egy osztályzattal értékelni kell. Heti egy órás tárgy esetében félévenként 3 jegynek kell lennie. Az e-kréta haladási naplójába az érdemjegyet minden esetben 3 napon belül be kell jegyezni. A szülőt tájékoztatni kell az érdemjegyről.
2) Osztályozásnál és értékelésnél figyelembe kell venni a tantervi követelményt, a tantervben szereplő értékelési előírásokat, módszereket.
3) A tanulók otthoni (napközi/tanulószobai) felkészüléséhez - egyik tanítási óráról a másikra - szükséges időtartam az alsó tagozatosoknak nem haladhatja meg a 90 percet, a felső tagozatosoknak a 120 percet (írásbeli és szóbeli feladatok együttesen).
4) A témazáró (írásbeli iskolai dolgozatok, osztályozott felmérők) feladatait és a tanulók munkáit külön füzetben, nyomtatott feladatlapon, vagy egyedi feladatsorok esetén iratgyűjtőben egy évig őrizni kell a szaktanárnak.
5) Írásbeli házi feladat nem osztályozható. A házi feladat rendszeres hiánya a pedagógus által szankcionálható.
6) Az osztályzat nem lehet megtorló, nem lehet fegyelmező eszköz. A tantárgyi ismereteket, készségeket tükrözze!
7) Az iskolavezetés az osztályozás mennyiségi és formai elemeit havonta, ellenőrzi.
8) A tanuló továbbhaladásáról a nevelőtestület dönt.

6.3.1. Osztályozó vizsga

- Osztályozó vizsga januárban és júniusban szervezhető.
- Résztvevők: Az osztályozó vizsgára kötelezett vagy jelentkezett tanulók.
- Osztályozó vizsga vizsgabizottság előtt tehető. A vizsgabizottság elnökét, tagját és a kérdező tanárokat az igazgatóhelyettes bízza meg a feladattal.

A vizsgakérdéseket, feladatokat a kérdező tanár állítja össze, és az igazgatóhelyettes az osztályfőnökkel egyeztetve hagyja jóvá.
Tartalma: A tantárgy adott évfolyamának tantervi követelménye. A tanterv minél több részterületének mérését lehetővé kell tenni. A vizsgakérdéseknek írásbeli és szóbeli részt is tartalmazniuk kell, kivéve a készségtárgyak esetében.
Az osztályozó vizsga személyre és évfolyamra szervezhető, időtartama nem haladhatja meg a három napot egy tanulónál.
Naponta a tényleges vizsgaidő 1-6. évfolyamon a három órát, 7-8. évfolyamon a négy órát nem haladhatja meg.
A vizsga jegyzőkönyvét tanulónként kell elkészíteni.

A jegyzőkönyv tartalmazza: A feladatokat, a tanulói munkát, a szóbeli válaszok értékelését, kérdező tanár osztályzatát (az 1. osztály és a 2. osztály első félévének esetében az értékelést és minősítést). A végleges osztályzatot, a nevelőtestület adja.
A törzslap alapját a jegyzőkönyv képezi. A tanuló az osztályozó vizsgáról tanév végén bizonyítványt kap.

6.3.2. Különbözeti vizsga

Azon új tanulók részére lehet szervezni különbözeti vizsgát, akik más iskolából vagy iskolatípusból érkeztek, és feltételezhető, hogy a tantervi (tankönyvi) különbségek miatt az adott évfolyamon nem tudnak eredményesen továbbhaladni.

Cél:
A tanuló felkészültségének megállapítása abból a célból, hogy a tantervi különbségek milyen korrekciós intézkedéseket követelnek. A tantervi különbségek pótlásáról az igazgató megalapozott intézkedést, határozatot hoz.

6.3.3. Javítóvizsga

A javítóvizsga ideje kizárólag augusztus. Javítóvizsgát megismételni nem lehet. Eredménytelen vagy igazolatlanul hiányzó tanuló – amennyiben a nevelőtestület úgy határoz - osztályt ismételni köteles. Egyedi különleges esetben az igazgató határozatban engedélyezheti a javítóvizsga letételét szeptember 30-ig. (Az eredményes javítóvizsgáig a tanuló nem léphet magasabb évfolyamba.)

Javítóvizsga vizsgabizottság előtt tehető. A bizottság elnökét, tagját és a kérdező tanárokat az igazgató bízza meg a feladattal.

Vizsgakérdések:
Az adott tantárgy tantervének minimum követelményei a tanterv minél több részegységéből. A feladatokat és kérdéseket a kérdező tanár állítja össze, és az igazgató hagyja jóvá.
A javítóvizsgáról jegyzőkönyvet kell készíteni.

A jegyzőkönyv tartalmazza: A kérdéseket, a tanuló írásbeli munkáit, a szóbeli felelet értékelését, a javasolt és végleges minősítést, nevelőtestületi határozatot és a szokásos jegyzőkönyvi adatokat. A jegyzőkönyv a törzslap kitöltésének alapja. A tanuló bizonyítványába be kell jegyezni. Eredményes a javítóvizsga, ha a tantervi követelményeket elégséges szinten tudta a tanuló. Eredménytelen a javítóvizsga, ha a vizsgabizottság szerint a tanuló nem érte el az elégséges szintet.

6.3.4. Tanév végi vizsga

A szaktanároknak magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, fizika, kémia, biológia, földrajz, idegen nyelv tantárgyakból lehetősége van tanév végi vizsga szervezésére a 8. évfolyamon, amennyiben szükségesnek érzik. A vizsga tartalmát a tanulókkal ismertetni kell. A vizsgán 2 szaktanárnak kell részt vennie. A vizsga eredménye a témazárónak megfelelő, 200%-os érdemjegyként szerepel az e-naplóban. Ellenőrzés, értékelés.

6.4. Általános alapelvek a tanulók mérésében, értékelésében

Alapelvünk, hogy minden gyermek optimális személyiségfejlődését szolgálja az iskola tevékenységrendszere. Ezen belül fontosnak érezzük a folyamatos ellenőrzést, mérést. Az évtizedek óta kialakult teljesítménymérési rendszer mellett újabb eszközöket is kidolgozunk.
Az első évfolyamra belépő gyermekek képességstruktúrájának mérése fontos eszköz a minőségbiztosításban. Az ún. „bemeneti szintek” ismeretében tudjuk vizsgálni a pedagógiai hozzáadott értéket, a minőségi munkát.

Továbbra is mérjük:

- A gyermekek személyiségének fejlettségét,
- A tanulócsoportok szociometriai viszonyait,
- A tudásszintet.

Az ellenőrzés, értékelés a nevelési-oktatási folyamatnak szerves része. Ez azt jelenti, hogy az ellenőrzésben és az értékelésben ugyanazoknak az elveknek kell érvényesülniük, mint a nevelés-oktatás folyamatának más területein.

Az alapelveink szerint a pedagógusoknak folyamatosan, rendszeresen össze kell vetniük a tanulók fejlődéséről nyert adatokat a tanulók fejlődése iránt támasztott követelményekkel. Az értékelés ilyen értelemben nem más, mint az elvárt, az elképzelt magatartás összehasonlítása a valósággal, a tényekkel.

Minden pedagógus mindig arra törekedjék, hogy minél több adattal rendelkezzék a tanulókról, fejlődésükről, problémáikról. Ebből következik az ellenőrzés, étékelés módszereinek sokfélesége is.

Figyeljünk arra, hogy ne csak a szorosabb értelemben vett tantárgyi szaktudást, előrehaladást, hanem a gyermek valamennyi pedagógiai szempontból fontos tevékenységét, és ezekben elért fejlődését értékeljük, osztályozzuk.

Fejlődésük jellemző vonásait, képességeit, képességhiányait, élettani sajátosságaikat is vegyük figyelembe.

Az ellenőrzéshez, értékeléshez megfelelő légkört kell biztosítani.

Az osztályozás ma még nem mellőzhető motivációja - bár kétségkívül külső motivációja - a tanulásnak, a teljesítmények fokozásának, a fejlődésnek.

Az új, belépő tantárgyakban főként szavakkal értékeljünk, és minél konkrétabban mutassunk rá az elért eredmények vagy kudarcok okaira. Ebben az időszakban ismertessük meg a tanulókkal az új tantárgyak sajátos tanulási módszereit, világosítsuk meg, hogy milyen típusú munkát és teljesítményt várunk tőlük az adott tantárgyban.

Az értékelés folyamatát kollektív megnyilvánulásként is felfoghatjuk: a tanulók egymás teljesítményét is értékelhetik szavakkal, esetleg érdemjegyekre tett javaslatokkal. A tanulók bevonása az értékelésbe egyrészt a demokratizmus megnyilvánulása, hiszen ez a dolog rájuk is tartozik, hiszen róluk van szó. Másrészt az értékelés szempontjainak elsajátítása, megtanulása, alkalmazásuknak - és elviselésüknek - a megszokása a legtágabb értelemben felfogott nevelési folyamat fontos szempontja.

Az egyes tantárgyak, valamint a magatartás és a szorgalom osztályzatok határozott szétválasztása a sokoldalúan fejlett személyiség formálását segíti elő.

6.5. Követelményszintek, osztályzatok

A követelmények három szinten jelentkeznek, melyek szorosan kapcsolódnak egymáshoz. A közös és az általános fejlesztési követelmények egyaránt a részletes követelményekben nyernek konkrét formát.

A követelmények azt a teljesítményszintet jelzik, amelyet valamely anyagrész - vagy egy-egy tantárgy - tanulása után várunk el a tanulóktól. A követelmények jelentik a tanulás értékelésében a viszonyítási alapot.

Ebből a gondolatmenetből következik, hogy osztályzatot adni csak azoknak a tananyagelemeknek a tudására lehet, amelyekre a követelmények vonatkoznak, tehát csak a kerettantervi tananyag elsajátításának a mértékét és milyenségét lehet osztályzatokkal rögzíteni. Az osztályzatok differenciálására ad lehetőséget a feladatok nehézsége, összetettsége, illetőleg a gyermek számára biztosított pedagógiai segítségadás mértéke.

6.5.1 A tanulói teljesítmények mérése, értékelése

6.5.1.1 A teljesítménymérés rendszere

A teljesítmények mérésekor a bemenet és kimenet-szabályozás elvét érvényesítjük. A teljesítménymérés módszereinél a diagnosztikus vizsga tartalmi és fogalmi felépítéséhez igazodva belső és külső méréseknél előtérbe kerülnek a 4-8. évfolyamokon a tanév eleji, év közbeni és tanév végi tantárgyi mérések.

A tanulói teljesítménymérés másik fontos területét a tantárgyi és az átfogó képességmérések alkotják, melyek szoros kapcsolatban vannak az iskola személyiségfejlesztő pedagógiai alapelvével.

A tanulói teljesítménymérések követelményeit és módszereit a helyi tanterv az egyes tantárgyakhoz kapcsolva tartalmazza.

A tantárgyi makro- és mikroszinten egyaránt szorgalmazzuk az írásbeli, és szóbeli számonkérés és a méréseken alapuló, valamint a tanulói-tanári beszélgetésekre épülő (humanisztikus) értékelések egyensúlyát.

6.5.1.2 A tanulói teljesítmények értékelése

Célja: Diagnosztikus visszajelzés biztosítása a tanár és a tanuló számára.
Feladata: A tanulócsoport eredményének viszonyítása az országos, standardizált értékekhez, következtetés a tanítás és a tanulás hatékonyságára.

- A követelmény teljesítésének szintje alapján a korrekció és a további gyakorlás témáinak kijelölése,
- a tanulók egyéni eredményeinek viszonyítása korábbi teljesítményükhöz,
- a tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése érdemjeggyel.

Módjai:

- *Szóbeli:* az előző tanítási órákon feldolgozott ismeretek rendszeres ellenőrzése önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján.
- *Írásbeli:* pl. a számítási feladatok megoldásában, ábrázolásában elért gyakorlottság ellenőrzése.
- *Gyakorlati:* pl. a kísérletek, mérések elvégzésében elért gyakorlottság mérése azokban a témakörökben, amelyekben a tanulóknak megfelelő lehetősége volt a gyakorlásra.

Kiemelt területek:

- A továbbhaladáshoz szükséges legfontosabb jelenségek, fogalmak, összefüggések, törvények ismerete, értelmezése.
- Az ismeretek alkalmazásában elért jártasság, gyakorlottság ellenőrzése.
- Az oktatás eredményeként kialakult képességek ellenőrzése.
- A továbbhaladás feltétele a NAT és helyi tanterv minimum követelményeinek teljesítése.
- Az integráltan oktatott tanulóinknál a szakértői bizottság által megfogalmazottak az irányadók.

A tanulói teljesítmények értékelésének alapja a különféle tevékenységen és a méréseken elért eredmény. Az írásbeli számonkérés mellett kiemelt szerepe van a tanulói szóbeli feleleteknek is.
A teljesítmények rendszeres szóbeli értékelése minden pedagógus oktató-nevelő munkájába folyamatosan beépül, az osztályozás és írásbeli értékelés rendszere évfolyamtól, tantárgytól függően változhat.

Az osztályozás rendje:

Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint második évfolyamon félévkor a tanuló szöveges értékelést kap. Második évfolyamon év végétől a tanuló értékelése érdemjeggyel történik:

Osztályzatok: jeles (5) - jó (4) - közepes (3) - elégséges (2) - elégtelen (1).

Az etika/hit- és erkölcstan, a dráma és színház, állampolgári ismeretek, pénzügyi ismeretek, valamint 3-4. évfolyamon a digitális kultúra tantárgyakat az alábbiak szerint értékeljük minden évfolyamon: jól megfelelt – megfelelt – nem felelt meg.
Az egyes tantárgyakból kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulók szaktárgyi dicséretben részesíthetők. A legalább négy szaktárgyi dicséretes tanuló nevelőtestületi dicséretben részesül.

Jeles (5): ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindent alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatóan definiál, saját szavaival is vissza tudja adni a szabályt. Tud szabadon, önállóan beszélni. Bátran mer visszakérdezni.
Jó (4): ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Hasonló az ötöshöz, de apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói bemagoltak.
Közepes (3): ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli feladatát. Rövid mondatokat mond.
Elégséges (2): ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban képtelen önálló feladatvégzésre.
Elégtelen (1): ha a tantervi követelményeknek nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A helyi tantervekben meghatározott továbbhaladás feltételeit nem tudja teljesíteni.

Helytelen viselkedés, kötelességteljesítés elmulasztása miatt szaktárgyi elégtelen osztályzat nem adható.
(Nem tanulmányi jellegű pl. a felszerelés hiánya).
Feladatlap, ellenőrző témazáró csak abban az esetben osztályozható és vehető figyelembe, amennyiben az a tanított törzsanyagra épül, illetve azt értékelve a gyermekek visszakapják, javítják, elvégezve a megfelelő korrekciókat. Az iskolában készített dolgozatokat, felméréseket – a szülő kérésére vagy indokolt esetben – elküldjük a szülőnek aláírásra. A füzetrend a tantárgyi értékelésnél félévenként egyszer vehető figyelembe. A házi feladatokat minden esetben ellenőrizni és javítani kell.
Az írásbeli házi feladat az órán feladott anyag gyakorlása, ezért nem osztályozható.

Félévi és év végi érdemjegyek megállapításának elvei:

Elégtelen osztályzat akkor adható, ha a tanuló átlageredménye nem haladja meg az 1,80-at. 1,80 és 1,89 között a pedagógus mérlegel és dönt, hogy megadja-e az elégséges osztályzatot. 1,90-től már automatikusan elégséges osztályzatot kap a tanuló.

2,51-2.69: A pedagógus dönti el, hogy a tanuló közepes osztályzatot kap-e.
2,70-től a tanuló automatikusan megkapja a közepes osztályzatot.
3,51-3,69: A pedagógus dönti el, hogy a tanuló jó osztályzatot kap-e.
3,70-től a tanuló automatikusan megkapja a jó osztályzatot.
4,51-4,59: A pedagógus dönti el, hogy a tanuló jeles osztályzatot kap-e.
4,60-tól a tanuló automatikusan megkapja a jeles osztályzatot.

A tanulók magatartásának, szorgalmának értékelése

A szorgalom értékelése

A szorgalom jegy a tanuló egyéni képességeihez mérten a tanulmányi munkához való viszonyát, munkavégzését, és kötelességtudatát értékeli.

A magatartás és szorgalom követelményeinek helyi szintjét a nevelőtestület a házirendben állapította meg, figyelembe véve a diákönkormányzat javaslatait.

	példás	***jó***	***változó***	***hanyag***
Tanulmányi munkája	céltudatos, törekvő	törekvő	ingadozó	akadályozó
Munkavégzése	igényes, pontos	rendszeres	gondatlan	rendszertelen
Kötelességtudata	megbízható, pontos	megfelelő	hullámzó	nincs
Nem kötelező feladatok végzése	rendszeres	előfordul	ritkán	nincs

A magatartás értékelése

A „magatartás” kifejezés az erkölcsi vonások állandóságára utal (tartás), és nem viselkedés csupán.

A magatartás osztályzat az életkorhoz mérten a tanuló iskolai és iskolán kívüli fegyelmezettségét, viselkedését, társaihoz, a felnőttekhez, saját és mások iránt érzett felelősségérzetét értékeli.

A házirendben írtakat betartva és azt társaival betartatva együttesen értékeljük.

Hangsúlyozni kell, hogy az iskola által támasztott erkölcsi követelmények jelentik a viszonyítási alapot.

	példás	***jó***	***változó***	***rossz***
Önfegyelem	nagyfokú	megfelelő	másokat zavaró	gyenge
Viselkedéskultúra	kifogástalan	megfelelő	kifogásolható	zavaró
Közösségi magatartás	aktív, segítő	jóindulatú	közömbös	durva, romboló
Szabálytudat	belső vezérlésű	elfogadó	külső vezérlésű	nincs
Felelősségérzet	nagyfokú	megfelelő	megbízhatatlan	nincs

6.5.1.3 Az értékelés technikai lebonyolítása

Havonta egy alkalommal, félévkor és a tanév végén az adott osztályban tanítók véleménye alapján történik az értékelés.

Vitás esetekben az osztályfőnök véleménye a döntő.

A magatartás értékskálája:

- Példás – Jó – Változó - Rossz

A szorgalom értékskálája:

- Példás – Jó – Változó – Hanyag

6.5.1.4 Általában alkalmazható jutalmazások, büntetések

Jutalmazások:

1.) Osztályfőnöki szóbeli dicséret
2.) Osztályfőnöki írásbeli dicséret
3.) Igazgatói elismerés (az osztály előtt ismertetni kell)
4.) Igazgatói dicséret (írásban)
5.) Nevelőtestületi dicséret

Büntetések:

1.) Osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetés
2.) Osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetés
3.) Osztályfőnöki intés
4.) Osztályfőnöki megrovás (előzőleg elvállalt feladat utólagos nem teljesítése)
5.) Igazgatói szóbeli vagy írásbeli figyelmeztetés
6.) Igazgatói intés
7.) Igazgatói megrovás
8.) Nevelőtestületi megrovás
9.) Fegyelmi eljárás

A jutalmazásoknál figyelembe kell venni a szaktanári magatartási dicséreteket, illetve büntetéseket is.
A jutalmazás és büntetés alkalmazásainál - indokolt esetben - nem kell a fokozatok betartásához alkalmazkodni, azonnal magasabb fokozatú jutalmazás és büntetés is adható. A jutalmazásokat, illetve büntetéseket a magatartási és szorgalom osztályzatok megállapításánál figyelembe kell venni, és attól csak a nevelőtestület határozata alapján lehet eltérni. A jutalmazások, büntetések minden esetben beírásra kerülnek az e-krétába. Az értékelésre, osztályzásra vonatkozó irányelveket, valamint a jutalmazási és büntetési fokozatokat a tanév elején (ha szükséges, folyamatosan) a gyermekekkel és szülőkkel ismertetni kell.

Elismerések

- Házi versenyeken való részvételért (tanulmányi, művészeti, sport) I-III. helyezett: szaktanári dicséret vagy érdemjegy, oklevél, emléklap.
- Területi versenyek (tanulmányi, művészeti, sport) I-III. helyezett: igazgatói dicséret.
- Megyei versenyek: I-VI. helyezett: igazgatói dicséret.
- Országos versenyek: I-VI. helyezett: nevelőtestületi dicséret.

6.6 Az ellenőrzés

Az oktató-nevelő munka fontos része a folyamatos ellenőrzés, ami többféle funkciót tölthet be.

- Tájékoztatja a pedagógust a tanulók tudásszintjéről, saját munkájának eredményéről, így megalapozva a tanítási-tanulási folyamat irányítását.
- Tájékoztatja a szülőt és a tanulót arról, hogy a tanuló milyen eredményt ért el a tanulásban.
- Tájékoztatja az iskola vezetőségét az adott osztályban az adott tantárgyban folyó oktató-nevelő munka eredményéről.

A tanulók ellenőrzésének módjai a tanórán:

- Felelet (szóbeli, írásbeli)
- Felmérő dolgozat (röpdolgozat)
- Témazáró dolgozat
- Gyakorlati feladat (E-learning)
- Önálló beszámoló (kiselőadás)
- Órai munka
- Házi feladat
- Kompetenciamérés (helyi, országos)

A teljesítmények rendszeres szóbeli értékelése minden pedagógus oktató-nevelő munkájába folyamatosan beépül. Az osztályozás és írásbeli értékelés rendszere évfolyamtól, tantárgytól függően változhat.

6.7 Tantárgyi osztályzatok

A tanulók heti 2 vagy annál magasabb óraszámban tanult tantárgyakból havonta legalább 1, a heti 1 órában tanult tantárgyból félévente minimum 3 osztályzatot kapnak.

7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Kiemelt figyelmet igénylő tanulók köre

Különleges bánásmódot igénylő tanuló:

- Sajátos nevelési igényű tanuló
- Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló
- Kiemelten tehetséges tanuló
- Az óvodából iskolába való átmenet problémái
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló

7.1 Különleges bánásmódot igénylő tanulók

7.1.1 Sajátos nevelési igényű (SNI) tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

Sajátos nevelési igény megállapítása

A sajátos nevelési igény megállapítása a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság (TKVSZRB) jogköre. Ennek folyamata:

- Az iskola vagy a szülő a probléma észlelésekor pedagógiai, pszichológiai vizsgálatot kezdeményez a Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Veszprémi Tagintézményénél.
- A Veszprémi Tagintézmény javaslatára az SNI megállapítását egy új vizsgálattal végzi el a Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Vármegyei Szakértői Bizottsága.
- A vizsgálat kezdeményezése írásban történik a következő formanyomtatványon „Szakértői vélemény iránti kérelem” (15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet 1. Sz.melléklet).
- Mindkét vizsgálathoz a szülő hozzájárulása szükséges.
- Ha a szülő a vizsgálatokhoz nem járul hozzá, a gyermek érdekében az iskolának a Kormányhivatal felé felszólítását kell kezdeményezni.
- A sajátos nevelési igény megállapítása a bizottság által meghatározott időszakra vagy tanévre szól, annak további fennállása esetén kontroll vizsgálatot kell kérni a Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Vármegyei Szakértői Bizottságánál.

Sajátos nevelési igényű tanulók köre intézményünkben

Intézményünk az alapító okiratban foglaltak alapján, a Szakértői Bizottság szakértői véleményében meghatározott, következő diagnózissal rendelkező tanulókat láthatja el:

Diagnózist tekintve:

- mozgásszervi fogyatékos,
- látási fogyatékos (gyengénlátó),
- hallási fogyatékos (nagyothalló),
- beszédfogyatékos,
- tanulásban akadályozott (enyhe mentális retardáció),
- egyéb pszichés fejlődési zavar (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, iskolai készségek zavara, kevert specifikus fejlődési zavar, a beszéd és nyelv fejlődésének nem meghatározott zavara, a beszédmegértésének zavara),
- viselkedés és érzelmi-hangulati élet zavara (aktivitás és figyelem zavara, egyéb gyermekkori emocionális zavar);
- autizmus spektrumzavar;
- halmozottan fogyatékos.

A sajátos nevelési igényű tanulók ellátási formái

A SNI tanulók nevelését-oktatását-támogatását intézményünk kétféle formában biztosítja:

- Teljes funkcionális integráció keretein belül (a sajátos nevelési igényű tanuló a teljes időt az ép társai között tölti nevelési-oktatási intézményünkben), a látási, hallási, mozgásszervi, beszédfogyatékos, egyéb pszichés fejlődéssel a viselkedés és az érzelmi hangulati zavarral diagnosztizált tanulókat.
- Szociális integráció formájában (az együttnevelés második szintje, ami a szociális közelítést, a szociális kapcsolatok kialakítását teszi lehetővé) a tanulásban akadályozott tanulók csoportját. Intézményünkben az eltérő tantervű csoportot tudatosan egyesítjük kortársi közösségével a tanítási órákon kívüli időben (szabad játék, séta, étkezés, rendezvények, meghatározott tanításon kívüli tevékenységek).

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elvei

Céljaink és feladataink meghatározásánál a Nemzeti Alaptantervet és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvét vettük alapul.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

a) a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékosság, sajátos nevelési igény által okozott részleges vagy teljes körű módosulását, egyenetlenségeit;
b) az iskolai tanuláshoz szükséges képességek kialakulásának sajátos útját, fejlődésének eltérő ütemét, esetleg részleges vagy teljes kiesését, egyenetlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A SNI tanulók esetében is a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni, de a fejlesztés módja, időtartama módosulhat*:*

- a feladatok megvalósításához hosszabb idősávokat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;
- igény szerint sajátos, a fogyatékossággal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíttetni;
- szükség esetén a tanuló számára legmegfelelőbb alternatív kommunikációs módszerek és eszközök beépítése a nevelés, oktatás folyamatába;
- az iskola, segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogatja a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve;
- az egyes fogyatékkal élő tanulókkal összefüggő feladatokról a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve és a vizsgaszabályzatok alapján gondoskodunk.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – funkcionálisan integrált/ szociálisan integrált – oktatás. Az együttneveléssel intézményünk közelít az inklúzió felé, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása, a sajátos nevelési igényből eredő

hátrány csökkentése az önálló életvitelre való alkalmasság megszilárdítása tekinthető, melynek eredményes megvalósulását az alábbi elvek mentén kívánjuk elérni:

- A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók egyéni lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva szervezzük meg az alábbiak szerint:
  - intézményünk biztosítja a speciális tanterveket, tankönyveket, tanulási segédleteket, differenciált, egyénre szabott tananyagokat;
  - szükség esetén alkalmazzuk a speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközöket;
  - törekszünk az egyéni szükségletekhez igazodó környezet, speciális bútorok; fejlesztő helyiségek kialakítására;
  - biztosítjuk a rugalmas szervezeti keretek kialakítását a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni foglalkoztatásának, illetve osztálytermi foglalkoztatásának megvalósulásához;
  - biztosítjuk a tanuló általános fejlettségi állapotának, tanulási képességeinek leginkább megfelelő tanulási tempót, amely tanulási területenként/tantárgyanként eltérő lehet;
  - törekszünk a sokrétű és intenzív tapasztalatszerzés nyújtására;
- A fejlesztő tevékenységbe szükséges a sajátos nevelési igény típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus, terapeuta bevonása. Intézményünkben két főállású gyógypedagógus (tanulásban akadályozott és logopédiai szakiránnyal) és egy fejlesztőpedagógus látja el a SNI tanulók oktatását – nevelését – habilitációját. Szükség esetén egyéb szakirányok biztosításához igénybe vesszük a Bárczi Gusztáv Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény utazótanári hálózatát, a Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Veszprémi Tagintézményének és a Gyermekpszichiátria szakembereinek segítségét.
- A következményes tanulás- és viselkedészavarok megelőzése és kezelése érdekében más szakos gyógypedagógus, pszichológus vagy mentálhigiénés szakember bevonását szorgalmazzuk.
- Intézményünk vezetője támogatja pedagógusai részvételét az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken, alkalmat teremt a tudásátadásra.
- Iskolánk pedagógusait és a szülők közösségét felkészítjük a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Intézményünkben az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesül. Alkalmazzuk a sérülésspecifikus módszertani eljárásokat.
- Elvárjuk, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő pedagógus rendelkezzen az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal. A pedagógus a tanítási – tanulási folyamatban a következő szempontokat tartja szem előtt:
  - a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmaknak egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző módosulásait;

- szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
- a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a szakértői bizottság által kiállított szakértői véleményben szereplő javaslatokat beépíti;
- adott esetben a SNI tanulót a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az intézményvezető mentesíti egyes tantárgyak, tantárgyrészek teljes vagy részleges (pl: írásbeli, szóbeli) értékelése és minősítése alól, melyet az értékelésnél figyelembe vesz;
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
- együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő gyógypedagógiai tanár/logopédus az együttműködés során:
  - segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
  - javaslatot tesz a fogyatékosság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
  - segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
  - javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinácók alkalmazására;
  - figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
  - együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
  - terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben -, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

A sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához, rehabilitációs/habilitációs ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételrendszer

- Intézményünkben adottak a funkcionális és szociális integrált nevelés-oktatás személyi feltételei.
- Az intézmény által biztosított környezet a tanulók egyéni igényeihez, szükségleteihez igazított (a tanulók elhelyezése az osztályteremben, a hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, jól felszerelt fejlesztő szobák).
- Folyamatosan bővítjük az ellátáshoz szükséges eszköztárunkat, melyet egyrészt pályázatok írásával, másrészt saját készítésű eszközök alkotásával próbáljuk elérni. Előző tanévben sikeresen pályáztunk a

tankerület által SNI tanulók támogatására kiírt belső pályázatra, melynek segítségével oktatástámogató informatikai eszközbázisunkat, digitális segédanyagainkat is bővíteni tudtuk.

A sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos fejlesztési feladatok meghatározása és dokumentálása

- A habilitációs célú foglalkozásokat a mindenkori törvényi szabályozásnak megfelelően szervezzük meg és dokumentáljuk.
- A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 138.§ (5) alapján, a habilitációs, rehabilitációs célú tanórai foglalkozások legfeljebb ötven százalékát a 7-8. osztályban, (indokolt esetben az egész felső tagozatra kiterjesztve), a nevelőtestület döntésének megfelelően a sajátos nevelési igényű tanulók tehetséggondozására, a tantárgyi követelmények eredményes teljesítését szolgáló felzárkóztatásra fordítjuk. A nevelőtestület az erre irányuló döntését félévenként köteles felülvizsgálni, és a tanuló fejlődésének ismeretében megerősíteni vagy módosítani.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődéséről egyéni fejlesztési naplót vezetünk.
- A fejlesztési napló tartalmazza: egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs ellátás egyéni fejlődési lap kül és betétívét, a szakértői bizottság szakvéleményét, más orvosi és egyéb vizsgálatok eredményeit, javaslatait, az egyéni fejlesztési tervet és a fejlesztő foglalkozások leírását, vezetését (betétívet), év végi szöveges értékelést. Intézményünk az egyéni fejlesztési terveket és a foglakozások dokumentálására szolgáló betétíveket elektronikus formában vezeti, őrzi, iktatja. Az iktatási számot az egyéni fejlődési lap külívén tüntetjük fel. Az elektronikus dokumentumok másik példányát a logopédus őrzi.
- Az egyéni fejlesztési terveket a szakértői bizottság által kiadott szakvélemény és a megfigyelések, tapasztalatok, saját szűrővizsgálatok alapján a tanuló fejlettségi szintjének megfelelően háromhavi ciklusokban készítjük.
- Az elektronikus csoport- és osztálynaplóban jelzés történik a sajátos nevelési igényű gyermekekről.
- Tanulóink iskolai fejlesztésében figyelembe vesszük, a tanulási nehézségeiket, sajátos nevelési igényüket, amelyekhez igazodva határozzuk meg a célokat, a fejlesztési tartalmakat és eljárásokat. Mindehhez igazítjuk az iskola belső életét, szerkezetét, a kiegészítő szolgáltatásokat.
- A fejlesztő tevékenység tudatos, tervszerű. Az egyéni nevelést – differenciált tartalmakban, módszerekben, rétegmunkában, terápiás eljárásokban – a tanórákon, kiscsoportban, vagy egyéni formában valósítjuk meg.
- A fejlesztés során törekszünk a pszichológiai és a fiziológiai tényezők összhangjára, az egész személyiség fejlesztésének egységére.
- A pszichés fejlődés zavarai miatt vagy a megfelelő intervenció hiányában a hosszútávon fennálló tanulási kudarcok következtében különböző másodlagos pszichés eltérések (szorongásos, kényszeres zavarok, érzelem- és magatartásszabályozási problémák) kialakulása miatt nehezen nevelhető tanulók fejlesztését optimális bánásmóddal, szükséges pedagógiai többletszolgáltatásokkal próbáljuk eredményessé tenni.

- A nevelés-oktatás, a terápiák alkalmazása a sokoldalú fejlesztést szolgálják.

A rehabilitációs, habilitációs célú foglakozások képességfejlesztésének céljai, feladatai

A SNI tanuló adottságai között sok a nevelés szempontjából kedvezőtlen elem. Ehhez csak a szükséglethez igazított gyógypedagógiai megsegítés hatékony, amely figyelembe veszi a testi-lelki állapotokban rejlő nevelést nehezítő tényezőket, és az életkori sajátosságokat, a módosult pszichés funkciókat. A habilitáció, rehabilitáció kiemelt célja: az észlelés, a figyelem, a megismerő képesség, az emlékezet, fejlesztése – képalkotás fejlesztése, a beszéd formai és tartalmi oldalának javítása.

A habilitációs célú foglakozások feladata:

Alsó tagozat

- Gondolkodási képességek fejlesztése:
  - a pontos érzékelés kialakítása: tárgyak, személyek, jelenségek felismerése, megnevezése, felsorolása;
  - összehasonlítás: személyek, tárgyak, tárgyképek tulajdonság szerinti összehasonlítása (szín, alak, forma, nagyság, mozgás, mennyiség). A feltárt lényeges tulajdonság alapján azonos és megkülönböztető jegyek több szempontú összehasonlítása;
  - differenciálás: tárgyak, személyek, jelenségek, mennyiségek csoportosítása a jellemző jegyek említésével, megkülönböztetés a minőség és mennyiség alapján, rendezés pl. nagyság, szín színárnyalat, mozgás szerint;
  - az emlékezet: személyek, tárgyak, szimbólumok megjegyzése, felsorolása, egymásutánisága, szekvenciák megjegyzése, visszaemlékezés cselekvésre, történésre, tárgyakhoz, személyekhez kapcsolódó tevékenység felidézése;
  - figyelem: egyszerű, majd bonyolultabb utasítások végrehajtása, meghatározott cselekvés elvégzése, gyors reagálás az utasításokra, többféle mozgás, vagy cselekvés végrehajtása egymásután, összpontosítás a feladatra, céltudatos feladatvégzés.
- Motoros képességek fejlesztése:
  - a testvázlat kiépítése: a különböző testhelyzetek tudatos érzékelése, változtatása, a testrészek mozgatása különböző testhelyzetekben, a saját testhez viszonyított irány- és térbeli helyzet felismerése;
  - mozgáskkordináció fejlesztése: nagymozgások lendületes végzése, egyensúlygyakorlatok ügyességi gyakorlatok;
  - finommozgás fejlesztése: vizuomotoros koordináció kialakítása;
  - mozgások megkülönböztetése – tempó, erősség, ritmus szerint.

- Tér- és időbeli tájékozódási képesség alakítása
  - térbeli helyzet felismerése megnevezése – fent-lent, elől, hátul, középen;
  - térbeli helyzetek megfogalmazása – relációs szókincs fejlesztése;
  - időbeli tájékozódás: történésekre, cselekvésekre visszaemlékezés – időpont (mikor?), időköz (mettől-meddig?), az idő ritmusa a természet ritmusa, ritmikusan ismétlődő jelenségek megfigyelése.
- Kommunikációs képességek fejlesztése:
  - beszéd-nyelvi képességek fejlesztése:
    - a beszédindíték, beszédkedv fokozása, (a koncentráció, a figyelem fejlesztésével) beszédkésztetés, ösztönzés;
    - beszédminták adása, helyes beszédlégzés, tagolás (rigmusok, mondókák, gyermekversek) szünettartás érzékeltetése;
    - beszédhangok, toldalékok pontos, tiszta ejtése;
    - fonematikus hallás fejlesztése;
    - a beszédhelyzethez alkalmazkodó hangerő, hanglejtés, beszéd tempó, ritmus érzékeltetése;
    - a szókincs gyarapítása, aktivizálása, helyes ejtés, az olvasott, a tanult témához kapcsolódó szógyűjtés, kifejezések beépítése a beszélt nyelvbe;
  - olvasási készség fejlesztése:
    - az olvasás irányának gyakorlása, sortartás, sorváltás;
    - magánhangzók differenciálása (időtartam, ajakállás, artikulációs mozgás szerint);
    - mássalhangzók megkülönböztetése (zöngés, zöngétlen);
    - betű-felismerési gyakorlatok, hanganalízis, összeolvasási gyakorlatok;
  - írásmozgás, készség fejlesztése:
    - a ceruzamozgás, görcsös, szaggatott lassú írásmozgás korrekciója, írásmozgások sorrendje, mozdulatok gyakorlása;
    - a hangok, betűk közötti asszociációs kapcsolat megerősítése.

- Szociális képességek fejlesztése:
  - megfelelő kötődések, viszonyulások kialakítása;
  - szabályok felismerése, értelmezése, betartása;
  - a társas viselkedés formáinak ismerete, gyakorlása, önfegyelem kialakítása;
  - a kulturális hátrányokból eredő viselkedési formák megváltoztatása.

Felső tagozat

A felső tagozaton a már felsorolt korrekciós területek és feladatok ismétlődnek, de mélyebb tartalommal és magasabb követelményekkel jelennek meg.

- Gondolkodási képességek fejlesztése:
  - az újonnan szerzett és a már meglévő ismeretek között kapcsolat kialakítása: a lényeges – megegyező és eltérő jegyek – kiemelése, összehasonlítások, eltérések, különbségek megfogalmazása, differenciálása;
  - a verbális szint megerősítése, gyakorlása feladatokon, műveleteken: feladat- és műveletrendszerekben (az általános, a különös, a fölé- mellérendeltség, egyidejűség, a szempontváltás, a megfelelő gyűjtőfogalomba való besorolás).
- Tanulási képességek:
  - a szándékos tanulás, az önálló, a meghatározott célra irányuló tanulás kialakítása: önálló tanulási módszerek, technikák gyakorlása, az önellenőrzés formái, a koncentráció növelése a tanulás idején;
  - tanulás során a zavaró ingerek kiszűrése;
  - a kudarc, a nehézség leküzdése, újrakezdés, próbálgatás, ismétlés.
- Kommunikációs képességek:
  - az összefüggő beszéd megerősítése, javítása sokféle kommunikációs helyzetben;
  - a nyelvi készségek kialakítása konkrét tanulási folyamatban;
  - a nyelvi megnyilatkozások tartalmi, formai alakítása, információk szóban, írásban;
  - szövegértelmezés az olvasottak alapján;
  - szövegalkotás szóban, írásban;
  - grammatikai gyakorlatok;
  - a helyesírási hibák elemzése, ok feltárása (hiányos szabályismeret, a gyakorlás, az automatizáltság hiánya, beszédhiba következménye), az okokra irányuló fejlesztő feladatrendszer.

A korrektív célú fejlesztés a 7-8. évfolyamon

- Szociális képességek:
  - a harmonikus személyiség alakítása;
  - az önfegyelem, a tudatos magatartás, a céltudatos feladat- és munkavégzés erősítése;
  - a társas kapcsolatok fejlesztése;
  - a konfliktuskezelő, feloldó magatartás erősítése;
  - felkészítés a családi szerepekre, az önálló életvezetésre;
  - a szabályok, normák elfogadásának erősítése;
  - törekvés a kulturális, szociális hátrányok felszámolására.

- A kognitív képességek:
  - a verbális szint megerősítése: a műveletek, feladatmegoldások menetének értelmezése;
  - a szabályok alkalmazása analóg feladatokra;
  - okokozati összefüggések keresése;
  - a rendszerezési, a történelmi időbe való tájékozódó képesség megerősítése.

A pedagógiai habilitáció főbb tevékenység formái, tartalma

- Formái:
- logopédiai egyéni és csoportos terápia
- kiscsoportos fejlesztő foglalkozások
- Tartalma:
- beszéd és nyelvi fejlesztés terápiája,
- artikulációs zavarok terápiája,
- diszlexia prevenció,
- diszkalkulia prevenció,
- figyelem és mozgásfejlesztő terápia,
- Kulcsár Mihályné mozgásterápia,
- diszgráfia reedukáció terápia,
- diszlexia reedukáció terápia,
- diszkalkulia reedukáció terápia.

7.1.1.2 A tanulásban akadályozott (enyhe értelmi fogyatékos) tanulók iskolai fejlesztése

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók gyógypedagógiai értelemben a tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak, akik a neurológiai érés lelassulása folytán tartós, átfogó tanulási problémákat mutatnak.

Intézményünkben az enyhe értelmi fogyatékos tanulók részben együtt, szociálisan integrálva eltérő tantervű osztályban tanulnak.
A Szentgál Lőrincze Lajos Általános Iskolában működő eltérő tantervű tagozat az 1987/88-as tanévben kezdte meg működését 8 tanulóval egy tanulócsoportban, négyes összevonással. Iskolánkban jelenleg 1-6. évfolyamon folyik oktatás, négyes összevonással.

A tagozat szociológiai helyzetképe

A tagozat tanulói jelenleg szentgáli és környékbeli lakosok. Más településről is fogadunk tanulókat egyéni elbírálás, mérlegelés alapján. A tanulók egy része a társadalom perifériáján élő, hátrányos helyzetű családi miliőből érkezik. A családok általában előnytelen helyzetben vannak, mert a megváltozott társadalmi helyzetükben a piacgazdaság törvényeihez nem tudtak alkalmazkodni. Kiemelten fontos és szükségszerű a családokkal való mindennapos kapcsolattartás.

Tanulócsoportok

Az Eltérő Tantervű Tagozaton jelenleg 1 tanulócsoportban tanulnak a gyerekek. A tagozat tanulói szinte kivétel nélkül napközis ellátásban részesülnek, ami 3-szori étkezést jelent. Lehetőséget teremtünk a napközis ellátásban való részvételre étkezés nélkül is. A napközis program összeállításánál is figyelembe kell venni tanulóink akadályozottságának mértékét. A napközis foglalkozások fontos része a tanulás mellett az irányított szabadidős foglalkozás. Tanulóink a tanórákon kívüli szabadidőjüket a többi tanulóval együtt töltik, szervesen épülnek be az intézmény tanórán kívüli programjaiba.
Veszprém megye középtávú közoktatási koncepciója figyelembevételével az eltérő tantervű tagozaton a 7-8. osztályosok a Veszprém megyei Szakértői Bizottság által kijelölt iskolában folytatják tanulmányaikat.

Személyi és tárgyi feltételek
Az oktatás feltételeit az alsó tagozatos épületszárnyban biztosítjuk. Az oktatást és a speciális fejlesztést gyógypedagógus végzi. A technikai eszközök rendelkezésre állnak.

A tanulási képességek fejlesztésének elvei, céljai
A törvényben meghatározott kötelező, nem kötelező tanórai és tanórán kívüli, valamint rehabilitációs célú foglalkozásokat az alábbi pedagógiai elvek alapján szervezzük.

- Tanulóink iskolai fejlesztésénél figyelembe vesszük a tanulási nehézségeiket, sajátos nevelési szükségleteiket, amelyek kielégítéséhez határozzuk meg a célokat, a fejlesztési tartalmakat és eljárásokat, összhangba hozzuk az iskola belső életével.
- Az egyéniesített nevelés - differenciált tartalmakban, módszerekben - a tanórákon, a kiscsoportban, az egyéni fejlesztő és a rehabilitációs órákon valósul meg.
- Célunk az enyhe értelmi fogyatékos tanulók kompetenciafejlesztése a következő területeken: kommunikációs képességek, kognitív képességek, orientációs képességek, kreatív képességek, motoros képességek és szociális képességek.

- Összevont osztályunkban, a párhuzamos óravezetés sajátosságaiból adódóan kiemelt szerepet kap az alapkompetenciák közül:
  - a tanulás kompetenciáinak (önálló tanulás feltételeinek, a szükséges képességek, készségek elsajátításának megteremtése, és ehhez megfelelő motivációs bázis, tanulási technikák, önellenőrzési lehetőségek, sikerélmény biztosítása);
  - digitális kompetenciák (melyek szintén az önálló tanulást, később az önálló életvitelt támogatják);
  - a személyes és társas kapcsolati kompetenciák (az együttműködés, empátia, kapcsolatok létesítése, fenntartása, gyengébbek, fiatalabbak támogatása) fejlesztése.

A tanulási képességek fejlesztésének feladatai

Fejlesztési feladatinkat a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei alapján végezzük, melyek alapján ***kiemelt feladatunk:***

Alsó tagozaton:

- a pszichés funkciók fejlesztése, olyan fejlettségi szintre hozva azt, hogy a tanuló az alapvető kultúrtechnikák elsajátítására a sérülésének, állapotának megfelelő idő biztosítása mellett felkészült legyen. Ennek érdekében:
  - differenciált eljárásokat, tartalmakat és oktatásszervezési megoldásokat, terápiákat alkalmazunk,
  - törekszünk a közvetlen érzéki tapasztalatok, a tárgyi cselekvéses megismerés, a céltudatosan kiválasztott tevékenységek használatára a képességfejlesztésben,
  - a pedagógiai folyamat korrekciós, kompenzáló jellegét az aktuális igényeknek megfelelően módosítjuk,
  - törekszünk a tanulókat fogékonnyá, befogadóvá tenni a környezet, a közvetlen megtapasztalható természet és a társas kapcsolatok iránt: tág teret adva az életkori sajátosságoknak, a fejlettségnek megfelelő gyermekjátéknak és a mozgásnak,
- a személyiség érésének, az önismeret fejlődésének elősegítése a tanulási, viselkedési szokások elsajátításával, magatartási normák közvetítésével;
- a sérülésből, a fogyatékosságból eredő tanulási nehézségek leküzdésének, a jól működő funkciók továbbfejlődésének segítése individualizált programok, terápiák, differenciáló pedagógiai eljárások alkalmazásával.

Felső tagozaton:

- hogy a tanulók fejlesztése elsődlegesen a megismerési módszerek további fejlesztésére, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra irányuljon;
- hogy hangsúlyosabbá váljon az önálló tanulási tevékenység;
- hogy a tudásgyarapítást, a képességek, a személyiség fejlesztését a konkrét tapasztalásokra alapozva a gondolkodási funkciók különböző sérülését, eltérő ütemű fejlődését figyelembe véve kell elérni;
- a tantárgyi tartalmak, a tevékenységek, feladatok, a terápiás célú eljárások a fejlődés egyéni üteméhez, a módosult tanulási képességhez igazítása;
- hogy meg kell alapozni a tanulók felkészítését az önálló életvitelre és önálló munkavégzésre, a tanulói képességkultúra fejlettségéhez igazodó szakiskolai továbbtanulásra, társadalmi beilleszkedésre;
- az 5–6. évfolyamon az alapvető kultúrtechnikák használatának eszközszintűvé tétele, valamint az intenzív személyiségfejlesztés;

Értékelés

- Az értékelésnél a következő szempontokat tartjuk szem előtt:
  - a tanuló önmagához mért fejlődését, az ismeretek elsajátításának különböző szintjeit, a képesség minőségi, készségek mennyiségi gyarapodását;
  - a tanuló szociális készségének, viselkedésének fejlődését;
  - a tanulónak az iskolai követelményeken túli tudását, más területen megmutatkozó képességeit, arculatát.
- A tanulók nevelési szükséglete, a sajátos tartalom és módszer, valamint az egyéni fejlődési ütem megkívánja az értékelés árnyaltabb, sokrétűbb, humánusabb formáit. Első osztályban és második osztály első félévében szöveges értékelést alkalmazunk.

7.1.1.3 A mozgásszervi fogyatékos (mozgássérült) tanulók iskolai fejlesztése

Gyógypedagógiai értelemben azokat a személyeket tartjuk mozgáskorlátozottaknak, akiknél jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, amelynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés, és a szocializáció csak nehezített körülmények között lehetséges.

Iskolai tanulásának nehézségeit leginkább a mozgásszervi károsodás következtében kialakult kommunikációs zavarok és a mozgásteljesítményt igénylő feladatok kivitelezése jelenti.

A mozgáskorlátozott tanulók sérülésspecifikus ellátása a különböző szakemberek együttműködésének, teammunkájának eredményeképpen valósulhat meg (pedagógusok, a szomatopedagógus és más gyógypedagógusok - konduktív nevelés esetében: konduktor - az ortopéd szakorvos, a gyermekneurológus, a gyermekgyógyász és egyéb szakemberek, illetve a család).

A fejlesztés célja

Az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtése annak érdekében, hogy a mozgáskorlátozott tanulók felkészültté váljanak az életkoruknak, fejlettségi szintjüknek megfelelő önálló döntéshozatalra, képessé váljanak az önrendelkező életvitelre.

A fejlesztés feladatai:

- a mozgáskorlátozottságból eredő egészségügyi és rehabilitációs teendők, lehetőségek, sajátos helyzetből adódó jogok megismertetése a társadalmi beilleszkedés elősegítése érdekében;
- a megszerzett tudás és képességek birtokában a testi, lelki, pszichikai jóllét és annak kialakítására irányuló igényesség kifejlesztése;
- a speciális módszerek, terápiák és technikák alkalmazásával, és a technikai jellegű segédeszközök igénybevételével segíteni:
  - a mozgásbiztonságot,
  - a mozgásreflexek célszerűségét és gyorsaságát,
  - az író, rajzoló és eszközhasználó mozgást,
  - a hallásra, beszédészlelésre támaszkodó tevékenységeket.

7.1.1.4 A látási fogyatékos (látássérült) tanuló iskolai fejlesztése

A látássérülés a látószerv sérülése következtében kialakult állapot, mely megváltoztatja a tanuló megismerő tevékenységét, alkalmazkodóképességét, kihat személyiségének alakulására.

Az iskolában történő együttnevelés minden esetben egyéni döntést, esetenként egyéni fejlesztést igényel.

A fejlesztés célja

Elsődleges cél a látássérülésből és az esetleg csatlakozó fogyatékosságból adódó hátrányok leküzdése, az egész személyiség fejlesztése.

A fejlesztés feladatai:

Az alsó tagozaton:

- az önállóság iránti igény fejlesztése elsősorban az önkiszolgálás, a mozgás és tájékozódás terén;
- az érdeklődés felkeltése a környezet, a látható, hallható, tapintható világ megismerése iránt a speciális segédeszközök használatával;
- az érzékszervek használatának tudatosítása;
- az önbizalom, a pozitív énkép alapozása, a látássérülés megértése és elfogadása;

A felső tagozaton:

- az önállóság további fejlesztése a tanulási és a mindennapi élet tevékenységeiben;
- az érdeklődés irányítása a látóképesség szempontjából reális pályaválasztási területek felé;
- a céltudatosság, kitartás kialakítása az önálló tanulás és a pályaorientáció céljából;

- az önfejlesztés igényének kialakítása különösen az ismeretszerzés terén és az egyéni tehetség kibontakoztatásában;
- az önbizalom és az önkritika egyensúlyának megteremtése, reális énkép kialakítása;
- az egyéni igényeknek megfelelő közvetlen környezet tudatos át-, illetve kialakításának ismerete.

7.1.1.5 A hallási fogyatékos (hallássérült) tanulók iskolai fejlesztése

Hallássérültnek nevezzük azt személyt, akinek hallásteljesítménye az éptől eltérő.

A hallássérült tanulónál - hallás csökkenése miatt – a szokásostól eltér a nyelvi kommunikáció fejlettsége (szövegértés, szókincs, nyelvi szerkezetek értése és használata) -, és ennek következtében a megismerő tevékenység és egyes személyiségjegyek fejlődése. A nagyothalló tanulónál a hallás csökkenése akadályozottságot jelent a hangzó beszéd elsajátításában és értésében. Kommunikációs problémát idéz elő.

A hallássérült gyermekek fejlesztése az általános pedagógiai tevékenységen kívül egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozások, eljárások folyamatában valósul meg.

A fejlesztés célja

A tanuló hallássérüléséből, gyengébb nyelvi kommunikációs kompetenciájából, fogalmi gondolkodásából eredő hátrányának és ezzel összefüggő esetleges tanulási nehézségének csökkentése.

A fejlesztés feladatai:

- az alapozó szakaszban (a kezdő évfolyamokban) a halló gyerekekkel való érintkezés, kapcsolattartás megkezdése, beépítése a mindennapi életbe;
- a beilleszkedés segítése a közösségbe;
- a nyelvi rendszer finomítása, jó nyelvi-kommunikációs szint emelése;
- az olvasás, írás eszközszintű használata;
- a nyelvi érintkezés formáinak bővítése;
- tágabb tájékozódás a köznapi nyelvhasználatban, árnyaltabb alkalmazás;
- a műveltségi területek és témák tartalmának megfelelő fogalmak értő használata;
- a szociális kapcsolatrendszer, az érintkezési formák pontos értelmezése;
- a kommunikációs szándéknak megfelelő nyelvi formák megválasztása;
- valamennyi pedagógiai szakasz kiemelt feladata a beszédhallás folyamatos fejlesztése.

7.1.1.6 Beszédfogyatékos tanuló iskolai fejlesztése

Beszédfogyatékosok csoportjába tartozik minden olyan tanuló, aki a beszéd és/vagy nyelv receptív folyamatainak (beszédfeldolgozás, beszédértés, nyelvi megértés) vagy expresszív folyamatainak (beszéd és nyelvi kifejezés, produkció) szerveződésében súlyos fejlődési eredetű vagy szerzett zavart mutat.

A beszéd- és nyelvi zavarok diagnosztikus kategóriái az iskolába lépéskor és az iskoláskorban jellemzően az alábbiak:

- Beszédzavarok
  - Hangképzési zavarok
  - Rezonanciazavarok (hipernazalitás, hiponazalitás)
  - Beszédfolyamatossági zavarok (dadogás, hadarás)
  - Artikulációs zavarok (beszédhanghibák)
  - Beszédmozgászavarok (verbális diszpraxia)
- Auditív feldolgozási zavarok
- Nyelvi zavarok

A beszéd/nyelv fejlődési vagy szerzett zavarával küzdő tanulók a gyermeki fejlődés területeit tekintve döntően a kommunikációs és a beszélt és írott nyelv fejlődésében térnek el tipikusan társaiktól. Ez kedvezőtlen hatást gyakorolhat a társas kapcsolatok alakulására, a szocializációra és a verbális tanulási folyamatokra.

A fejlesztés célja

A tanulók sérülésspecifikus támogatása, kommunikációs akadálymentesítése a tanórák mellett az iskolai élet minden színterén. A tanuló megfelelő önértékelésének, önbizalmának erősítése ezen keresztül a lehető leggördülékenyebb társas beilleszkedés elősegítése.

A fejlesztés feladatai:

Alsó tagozaton:

- szeretetteljes elfogadáson alapuló bizalmi kapcsolat kialakítása;
- preventív ellátás biztosítása, az írás-olvasáshoz szükséges készségek, nyelvi zavar esetén a számolás-mérés készségfejlesztő előkészítése;
- a nyelvi és beszédkészségek folyamatos fejlesztése, mely a szókincs tanulását, aktivizálását, a grammatikai fejlesztést és a nyelvhasználatot egyaránt felöleli;
- az egész alsó szakasz folyamán hangsúlyozott készség-képességfejlesztés;
- aktív, cselekvéses tanulási helyzetek biztosítása;
- a figyelem fenntartásához rövidebb feladatok tervezése, több feladatváltás;
- a preventív felzárkóztató készségfejlesztés mellett a tehetséggondozás megkezdése.

Felső tagozaton:

- a tanulási folyamatban kognitív, affektív és pszichomotoros elemek kiegyensúlyozott alkalmazása;
- a kognitív funkciók, kiemelten a deduktív, az induktív és a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése;
- a nyelvi funkciók közös fejlesztésére, ez segíti az elvonatkoztatási folyamatot, a jelenségek mélyebb megértését;

- a szövegértés-szövegalkotás alapkompetencia fejlesztése;
- a nyelvi/írott nyelvi feldolgozás mint eszköztudás fejlesztése;
- segítségadás a különböző tantárgyakban szükséges szaknyelvi feldolgozáshoz;
- a szövegalkotás és a helyesírási képesség gondozása;
- a géppel írás, a klaviatúrahasználat és a digitális tananyag-feldolgozás (pl. felolvasó programok) használatának elsajátíttatása;
- alternatív számonkérési módok kidolgozása, alkalmazása;
- a megfelelő önértékelésre épülő önbizalom erősítése;
- az egyéni tanulási és kompenzációs stratégiák tudatos felépítése, az önálló tanulás minél szélesebb körű lehetőségeinek alkalmazása;
- a tehetség kibontakoztatása.

7.1.1.7 Az egyéb pszichés fejlődési zavar alapján sajátos nevelési igényű tanuló iskolai fejlesztése

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási, figyelem- és magatartás-szabályozási zavar típusai:

- Specifikus tanulási zavar
- hiperaktivitás és figyelemzavar;
- magatartásszabályozási zavar a szocio-adaptív folyamatok zavarai

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének, érési lelassulásának jelei a tanulási, magatartási zavar tüneteit mutató tanulóknál az alábbiak:

- általában érzékenyebbek a meteorológiai változásokra,
- fáradékonyabbak az átlagnál, nehezen tűrik a zajokat, nehezen viselik el a várakozási feszültséget,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, egyedüllétre,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat.

<u>Specifikus tanulási zavarok</u>

A specifikus tanulási zavar körébe tartozik:

– diszlexia, diszortográfia, diszkalkulia, diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása, a fentiek együttjárása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;

Diszlexia: az olvasási képesség zavara, a specifikus tanulási zavarok leggyakoribb formája, amely önmagában és más jelenségekkel kombinálódva fordulhat elő.

A fejlesztés célja

A tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás készségének kialakítása, az olvasás eszközzé válásának segítése az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság fejlesztése;
- a rövid távú emlékezet fejlesztése;
- az auditív, vizuális és mozgáskoordináció fejlesztése;
- a testséma biztonságának kialakítása;
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analizáló-szintetizáló módszerrel;
- az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt;
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során;
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel;
- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával;
- speciális olvasástanítási program alkalmazása;
- az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

Diszortográfia: a helyesírási képesség zavara, önmagában ritkán fordul elő, nagy gyakorisággal társul diszgráfiával.

A fejlesztés célja

A tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő helyesírási készség kialakítása, az anyanyelvi kompetencia kialakulásának, az írott nyelv használatának korosztályi szintű alkalmazásának elősegítése.

A fejlesztés feladata:

- a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség fejlesztése;
- a rövidtávú emlékezet fejlesztése;
- a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása;
- a figyelem és az önértékelési képesség fejlesztése.

Diszgráfia: az írás grafomotoros jellemzőinek az íráskivitelezés zavara. Gyakran olvasási zavar nélkül jelenik meg. Másodlagos következményként szövegértési nehézségek jelentkezhetnek, valamint a kevesebb olvasási tapasztalat hátráltathatja a szókincs és a háttértudás fejlődését.

A fejlesztés célja

A tanuló specifikus írászavarából adódó hátrányainak csökkentése, a mindenkori osztályfokának megfelelő íráskészség kialakítása. A tanuló segítése, hogy képes legyen az írást a kommunikáció egyik formájaként használni ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára.

A fejlesztés feladatai:

- a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra;
- a testséma biztonságának kialakítása;
- a vizomotoros koordináció fejlesztése,
- az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés);
- a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése;
- sikertudat kialakítása.

Diszkalkulia: a számolási képesség specifikus zavara. A különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége. A számolás elkülönülten szerveződő képességrendszer, amelynek számos kapcsolata van a beszéd, az olvasás és az írás rendszereivel, ezért a számolási zavarok a specifikus tanulási zavarok és nyelvi zavarok különböző megjelenési formáival együtt járhatnak. A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés célja

A specifikus számolási zavarból eredő hátrányok csökkentése. A tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő matematikai készség kialakítása. A tanuló támogatása, segítése, hogy, képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a számolási, matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein.

A fejlesztés feladatai:

- a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése;
- matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása;
- a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése;
- a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése,

- a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása,
- a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése;
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése,
- a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés;
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása;
- a diszkalkulia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása;
- az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.

Hiperaktivitás és figyelemzavarok

A pszichés fejlődés zavarainak egyik alcsoportját alkotják azok a sajátos nevelési igényű tanulók, akik nagyfokú impulzivitásukkal, a célirányos, tartós figyelem zavarával küzdenek. A hiperaktivitás és/vagy figyelemzavar megállapítása többlépcsős diagnosztikus folyamat eredménye, szülői és tanári kérdőívek kitöltését, közvetlen megfigyelést, speciális differenciáldiagnosztikai vizsgálatok elvégzését követően.

A fejlesztés célja

A figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése.

A fejlesztés feladatai:

- team munka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés;
- speciális figyelem-tréning;
- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése;
- fokozott egyéni bánásmód - az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése;
- feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése;
- motiválás, sikerélmény biztosítása.

Magatartásszabályozási zavar

Az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

Összefoglaló név, mely alatt:

- impulzuskontroll-zavart (személyre és/vagy tárgyakra, tulajdonra irányuló agresszív, destruktív szóbeli és viselkedéses kitörések) és
- diszruptív (irritált, vitatkozó, bomlasztó),
- diszszociális (normasértő, agresszív, megbotránkoztató) viselkedészavarokat értünk.

Az ADHD és a magatartásszabályozási zavarok diagnosztizálása pszichiáter szakorvosi kompetencia, a beavatkozás tervezésénél a család, pszichiáter szakorvos, (klinikai) szakpszichológus, gyógypedagógus és pedagógus együttműködése szükséges.

A fejlesztés célja

A közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése.

A fejlesztés feladata:

- kognitív viselkedésterápiás eljárások alkalmazása;
- pszichoterápia alkalmazása;
- a figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése;
- a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított idői keretek rendszeres alkalmazása;
- önértékelési képesség fejlesztése;
- sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása;
- együttműködés a családdal és más szakemberekkel;
- a fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

7.1.1.8 Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztése

Az autizmus spektrumzavarok lényege a társas viselkedés, a kommunikációs és a rugalmas viselkedésszervezés minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg. Az autizmus spektrumzavarral küzdő tanulóra legjellemzőbb a kölcsönösséget igénylő társas viselkedési készségek területén tapasztalható gondolkodási képesség sajátos hiányossága, a beszéd szintjéhez képest károsodott kölcsönös kommunikáció, a rugalmas viselkedésszervezés és -kivitelezés képességének minőségi sérülése, valamint az egyenetlen képességprofil.

A fejlesztés célja

A szociális-kommunikációs nehézségek, a viselkedésszervezés és a gondolkodás sérülésének speciális módszerekkel történő kompenzálása és a meglévő készségek fejlesztése. A gyermek/tanuló elemi beilleszkedési készségeinek, adaptív viselkedésének kialakítása.

A fejlesztés feladata:

- együttműködés a családdal és más szakemberekkel;
- a befogadó gyermekcsoport felkészítése a pozitív hozzáállásra, folyamatos támogatás;
- a tanulási környezet átalakítása az egyén számára kevésbé megterhelő helyekre a tanteremben és egyéb iskolai helyszíneken (pl. állandó, saját hely a tanteremben, pihenőhely, paraván, fülvédő elérhetősége);
- a tanuló felkészítése a várható körülményekre, a viselkedéssel és teljesítménnyel kapcsolatos elvárásokra (órák sorrendje, helyszíne, személyi változások stb.);
- fel kell készülni az iskolán kívüli helyszíneken, programokon való részvétel nehezítettségére, így ezekre a helyzetekre is ki kell terjeszteni a specifikus módszerek és eszközök alkalmazását;
- a fogyatékosságot kompenzálandó alternatív eszközök, módszerek igénybevétele egyéni szükségletek szerint (pl. kézírás helyett gép használata, szóbeli felelet helyett írásbeli beszámoló vagy fordítva);
- az egyénre szabott mérés, tervezés, fejlesztés, a tananyag szűrése;
- szükség esetén az étkezés és a szünet egyénre szabott megszervezése;
- különösen nagy figyelmet kell fordítani a bántalmazás megelőzésére, mert az autizmussal élő tanulók szociális naivitásuk, szokatlan társas viselkedésük miatt fokozottan kitettek az iskolai bántalmazásnak;
- a tanulási környezet meghatározó eleme a pedagógusok kommunikációjának stílusa és tartalma, ezért fontos hogy a pedagógus:
  - pontosan és konkrétan fogalmazza meg közlendőit,
  - kerülje a kétértelmű, szarkasztikus, ironikus megfogalmazásokat,
  - a szokásosnál több időt biztosítson a hallottak feldolgozására, mert az autizmus esetében a verbális információ feldolgozása gyakran lassabb a szokásosnál,
  - hangsúlyozza: természetesnek tekinti a gyermekek közötti eltéréseket viselkedésben, teljesítményben,
  - mutasson rá az autizmussal élő tanulók erősségeire, pozitív tulajdonságaira.

Az autizmus spektrum pedagógiája szakirányos gyógypedagógus feladata az integrációban:

- az intézményi közösségek informálása és folyamatos támogatása,
- a kortárs segítők felkészítése és a kortársakkal való együttműködésben rejlő egyéb lehetőségek kiaknázása,
- a habilitációs, rehabilitációs fejlesztés biztosítása,
- a családdal való folyamatos kapcsolattartás megszervezése, kooperációban a gyermek pedagógusaival.

7.1.1.9 A halmozottan fogyatékos tanulók iskolai fejlesztése

A súlyos és halmozottan fogyatékos tanulók esetében a leggyakrabban a súlyos kommunikációs zavar, a különböző súlyosságú mozgásszervi fogyatékosság (mozgáskorlátozottság) és a különböző súlyosságú értelmi fogyatékosság (intellektuális képességzavar) igen változatos kombinációit találjuk. Ezek mellett előfordulhat látási fogyatékosság (látássérülés), hallási fogyatékosság (hallássérülés), figyelemzavar, magatartás-szabályozási zavar, autizmus spektrumzavar, továbbá egyéb társuló rendellenességek (pl. epilepszia).

A fejlesztés célja

A múltbeli tapasztalatokra, élményekre építő, a jelenre, jövőre való felkészítés. A lehetőség szerinti legnagyobb önállóság elérése.

A fejlesztés feladatai:

- a tanuló szükségleteinek és képességstruktúrájának megfelelő nevelés, oktatás és fejlesztés biztosítása;
- a megfelelő és szükséges tartalom meghatározása;
- a kis lépésekre bontott tevékenységtanulás;
- a megfelelő tanulási motiváció kialakítása és fenntartása;
- a megfelelően támogató környezet kialakítása;
- az egyéni teljesítőképességnek megfelelő és a fejlődés lehetséges üteméhez igazodó elvárások meghatározása;
- a fejlesztő terápiák programjai váljanak a rehabilitációs pedagógiai program tartalmi elemeivé;
- minden élethelyzetben és minden tevékenység során biztosítsa az aktív nagymozgásos vagy finommotoros részvétel lehetőségét, hogy megvalósulhasson:
  - a szemléletes-cselekvéses tanulás;
  - a több oldalról megerősítő, szemléltető – nem verbális, metakommunikációs és verbális – jelzésekkel kiegészített tanulási szituáció és tartalom;
  - az adott helyzetet és tartalmat megerősítő komplex kommunikációs stratégia, mely a tanuló számára a tevékenységet érthetőbbé, megragadhatóbbá, felfoghatóbbá teszi.

7.1.2. A beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

Különleges bánásmódban kell részesíteni azokat a tanulókat, akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorukhoz viszonyítottan jelentősen alulteljesítenek, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzdenek, közösségbe való beilleszkedésük, továbbá személyiségfejlődésük nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősülnek sajátos nevelési igényűnek.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségek okainak feltárása

Első lépés a specifikus probléma vagy állapot feltárása. Az okok feltárása a következő elvek mentén történik:

- Együttműködés az óvodával, hospitálás, vélemény-tapasztalatcsere az okok időben történő feltárás és az óvoda-iskola átmenet megkönnyítése érdekében. Esetenként a gyermek már az óvodában rendelkezik Pedagógiai Szakszolgálat szakvéleményével, ebben az esetben a szakértői vélemény áttekintése.
- Intézményünkben komplex képességszint felmérést végzünk az első osztályt megkezdő tanulóknál.
- A komplex szűrővizsgálatot a logopédus által kidolgozott szűrési protokoll alapján végezzük, mely az olvasás, írás, számolás elsajátításához szükséges alapképességek meglétéről vagy elmaradásáról ad képet.
- A komplex szűrővizsgálatot a logopédus és a fejlesztőpedagógus közösen végzi a tanév első két hetében.
- Azoknál a tanulóknál, akiknél valamilyen területen az életkori szintjéhez képest elmaradást tapasztaltunk, elvégezzük a DIFER mérést, melynek eredményei további diagnosztikai értékűek.
- A szűrési protokoll szerint a felmérés eredményeiről tájékoztatjuk a szülőket, az osztályban tanító pedagógusokat.
- Terápiás lehetőséget biztosítunk az elmaradást mutató részképességek fejlesztésének megfelelően minden tanuló számára, akinek szükséges, függetlenül attól, hogy rendelkezik-e előzetes Pedagógiai Szakszolgálat által kiállított szakértői véleménnyel.
- A nevelő feladata segíteni minden gyermek személyiségének optimális fejlődését, egyéni adottságainak, képességeinek a kibontakozását, így az esetleges problémák feltárást is. Ebben a tevékenységben meghatározó szerpük van az osztályfőnököknek. A probléma feltárása során az alábbi eljárásokat alkalmazzuk:
  - irányított beszélgetés,
  - az egyes tanulók önmagukhoz mért fejlődésének nyomon követése,
  - a gyermek családi hátterének megismerése, születéssel kapcsolatos információk,
  - szociális kapcsolatok feltérképezése,
  - a tanulói értékrend megismerése,
  - intézményi előélet megismerése.

  A probléma feltárása során alkalmazott módszerek:
  - szociometriai mérések,
  - szükség szerinti családlátogatás,
  - szülővel való megbeszélés,
  - kérdőíves eljárások,
  - óvodákkal való kapcsolattartás.

- Azoknál a tanulóknál, akiknek az iskolai teljesítménye a rendszeres fejlesztő foglalkozások ellenére sem kielégítő, kezdeményezzük a Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat pedagógiai/pszichológiai vizsgálatát.
- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség megállapítására a Pedagógiai Szakszolgálat jogosult. Ennek folyamata:
  - Az iskola vagy a szülő a probléma észlelésekor pedagógiai, pszichológiai vizsgálatot kezdeményez a Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Veszprémi Tagintézményénél.
  - A vizsgálat kezdeményezése írásban történik a következő formanyomtatványon „Szakértői vélemény iránti kérelem” (15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet 1. Sz.melléklet).
  - A vizsgálathoz a szülő hozzájárulása szükséges.
  - Ha a szülő a vizsgálatokhoz nem járul hozzá, a gyermek érdekében az iskolának a Kormányhivatalba kell felszólítását kezdeményezni.
  - A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség megállapítását kontrollvizsgálatokkal a szakértői véleményben megjelölt időszakonként meg kell ismételni.

Az iskolai fejlesztés célja

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek csökkentése, enyhítése, egyéb esetenként másodlagosan társuló pszichés eltérések kialakulásának megakadályozása. A tanulók iskolai nevelésének, oktatásának segítése, pedagógiai, pszichológiai támogatása, terápiás gondozása.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók ellátása

- Fontosnak tartjuk az oldott, szorongásmentes légkör biztosítását (érdeklődés felkeltése, fenntartása, tolerancia, elfogadás; rendezett, tiszta, motiváló környezet kialakítása, fenntartása igényesség).
- Törekszünk a kiegyensúlyozott társas kapcsolatok alakítására (közösségi viszonyrendszer, egymás megismerése; stresszhelyzetek kezelése, konfliktusok feloldásának módjai, feszültségoldó szabadidős tevékenységek, együttes élmények, viselkedéskultúra).
- A mentálhigiénés tréningek, osztályfőnöki órák, napközis foglalkozások témaköreinek, tartalmát tudatosan, célirányosan tervezzük és valósítjuk meg.
- Igyekszünk nyugodt, kiszámítható, következetes nevelői magatartást, személyes példamutatást, következetességet, minta értékű beszédstílust, kommunikációt közvetíteni, a felnőtt- gyerek kapcsolatok erősítése érdekében.

- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. Intézményünkben a fejlesztő foglalkozásokat heti rendszerességgel, kiscsoportos formában biztosítjuk tanulóink számára, melyet a fejlesztőpedagógus és a gyógypedagógus végez.
- A pedagógiai diagnózis célja mind a teljesítmény, mind a viselkedési zavarok esetében az, hogy megtaláljuk, melyek azok a területek, részképességek, amelyekben az érintett gyermekek jók, hogy korrekciós programunkkal erre alapozhassunk. Diagnózisunk tehát nem hiánydiagnózis, hanem fejlesztő diagnózis.
- Differenciált fejlesztést biztosító egyéni, ill. kiscsoportos foglalkozások megtervezése a szakvélemény, szakértői vélemény, javaslata alapján, illetve a saját megfigyeléseink, szűrővizsgálataink figyelembe vételével történik 3 havi ciklusra lebontott habilitációs vagy egyéni fejlesztési terv alapján.
- A fejlesztő foglalkozások mellett szaktanári korrepetálásokat is biztosítunk.
- Fontosnak tartjuk az egységes nevelői követelménytámasztást.
- Igyekszünk a tanulói megnyilvánulásokra azonnal reagálni és a fejlesztő szándékú értékelést, megerősítést alkalmazni.
- Alkalmazzuk az önértékelést és csoportértékelést.
- Próbáljuk a szülő-gyermek kapcsolatot erősíteni, a családok nevelési gondjait segíteni (tanácsadás, előadás, fogadóóra, nyílt nap), családlátogatások szervezése.
- Törekszünk a rendszeresség kiépítésére: Házirend, napi- és heti rend az iskolában és otthon.
- A tanuló előmeneteléről fogadóórán értékelő megbeszélést tartunk a szülőknek és a fejlesztésben résztvevő pedagógusoknak.

A tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók felzárkóztatását segítő tevékenységek

- A probléma időben történő észrevétele, diagnosztizálása, okok feltárása.
- Szükséges intézkedések megtétele, szűrővizsgálatok a másodlagos tünetek alapján, a szakszolgálatok szakmai segítségnyújtásának igénybevétele.
- Egyéni haladási ütem biztosítása.
- Az alapozó időszak megnyújtása, fejlesztések folytatása.
- Sokszínű tevékenységformák biztosítása.
- Motiválást segítő differenciált tanulásszervezés, tevékenységközpontú pedagógiák alkalmazása, tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása IKT eszközök, interaktív feladatok használatával.
- A tanulás tanítása.
- Célirányos órai és tananyag felosztás, differenciálás.
- A tananyag életszerű tartalommal való megtöltése. Gyakorlatorientált ismeretek, életviteli technikák megismertetése.

- Differenciált házi feladatok adása minden pedagógus részéről, gyakori pozitív jellegű, előremutató értékelés, megerősítés.
- Értékelés differenciálása. A viszonyítás módja: önmagához, fejlődéshez, követelményhez.
- A továbbtanulás irányítása, segítése.
- Napközi otthon, tanulószoba megszervezése. Homogén és vegyes napközis csoportok szervezése.
- Az iskolai könyvtár, valamint más létesítmények, eszközök egyéni vagy csoportos használatának biztosítása.
- Pedagógusok továbbképzése, átképzések orientálása, hogy iskolán belül is több speciálisan képzett pedagógus vegyen részt a fejlesztő munkában.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók értékelése:

• Figyelembe vesszük a BTMN tanulónak a Pedagógiai Szakszolgálat szakértői véleményében megfogalmazott javaslatokat pl: többletidő, segédeszközök használatának biztosítása, esetenként az írásbeli vagy szóbeli feleletek előnybe részesítése.

Személyi és tárgyi feltételek:

- Speciális tudással rendelkező szakembereket alkalmazunk (fejlesztő pedagógus, logopédus), illetve biztosítunk az EGYMI utazótanári hálózatán keresztül.
- Intézményünk jól felszerelt fejlesztőszobával rendelkezik.

7.1.3 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

A tehetséggondozással kapcsolatban meghatározó, hogy a pedagógusok minél hamarabb ismerjék fel a tehetségeket, az adott tárgy iránt fokozott érdeklődést mutató tanulókat. A felismerést követően fontos a tehetséggondozás színtereinek összehangolt, jó működése, valamint további hatékony formák (csoportbontás, órák differenciálása, szakkörök) kidolgozása a még jobb eredmények elérése érdekében.

Ezt segíti intézményünkben a különleges bánásmódot igénylő tanulók fejlesztésének átszervezése is, oly módon, hogy a terápiákat heti két órában, osztott habilitáció/tehetséggondozó foglalkozások keretében illesztettük be a gyerekek órarendjébe. Így a fejlesztésre szoruló gyermekek ezeken az órákon logopédiai illetve habilitációs foglakozásokban, a többiek tehetséggondozásban részesülnek. A logopédiai foglalkozásokat logopédus, a habilitációt fejlesztőpedagógus, a tehetséggondozást a pedagógus látja el. Ez a modell lehetővé teszi, hogy egy időben több tevékenység valósuljon meg, egyszerre van fejlesztés és tehetséggondozás. A tanítók ezeken a szakköri/tehetséggondozó órákon szakmai tudásuk és tapasztalatuk alapján, a tanulók érdeklődésének megfelelően, változatos tevékenységeket szerveznek. Természetesen az átjárhatóságra is gondoltunk, a terápiákra be és kikerülés rugalmas.

Célunk

Minden tanulót érdekeltté tenni az önálló ismeretszerzésben, az önnevelésben és egyéni céljaik megvalósításában.

Feladatunk

- Minden tanulóra kiterjedő képességfejlesztés, lelkiismeretes tehetséggondozás.
- A tehetségek felismerése, ápolása, a tanulók egyéni képességeinek kibontakoztatása.
- A kiemelten tehetséges tanulók fejlesztésére - a feltételrendszer ismeretében - megfelelő tehetséggondozó stratégia kiválasztása és kidolgozása (lassítás/gyorsítás, gazdagítás/elmélyítés, tanítás/megtanítás).
- Tanórai differenciálás a tananyag tartalmában, módszerekben, eszközökben.
- A házi feladatok differenciálása: kiselőadásra felkészülés, bemutatók, beszámolók, kutató munka végzése.
- Az egyéni képességekhez igazodó tevékenykedtetés, tanulásszervezés, hatékony, kiscsoportos munkamódszerek alkalmazása.
- Csoportfoglalkozások szervezése, amelyek az adott témakörben való jártasság szerint átjárhatók, projektmunka.
- Tehetség kibontakoztatására fordítható, differenciált fejlesztést biztosító 1-3 fős foglalkozások megszervezése a köznevelési törvénynek megfelelően.
- Teljesítménymotiváló értékelés.
- Iskolai sportkörben, sportklubokban, egyesületekben való részvételre ösztönzés.
- Versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.) szervezése, ezekre felkészítés, részvétel.
- A versenyzés etikájának megtanítása.
- Szabadidős foglalkozások (pl. színház, könyvtár, múzeum látogatása) szervezése.
- Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.
- Felkészítés a továbbtanulásra. Továbbtanulási utak megerősítése.
- A tehetséggondozás és felzárkóztatás módszereiben célirányos tanulásszervezési eljárások, kulcskompetenciák fejlesztése, differenciált tanulásszervezés, kooperatív technikák, tevékenységközpontú pedagógiák alkalmazásával.
- IKT eszközök alkalmazásával egyéni feladatadás és interaktív feladatok differenciált alkalmazása tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon.
- Továbbképzéseken humanisztikus kooperatív technikák megismertetése a tantestülettel.

Versenyek

Folyamatosan biztosítjuk a versenyeztetést, különös gonddal figyelve arra, hogy a nem iskolai szintű versenyen részt vevők az egész közösséget képviselik.

Területei: sport, kultúra, művelődés, képzőművészet, nyelv, egyéb tantárgyi területek

7.2 Az óvodából iskolába való átmenet problémái

Az iskolával történő találkozás, az iskolaváltás, az óvodai védett környezet elhagyása a gyermek, a szülő számára szorongást, bizonytalanságot okozó tényező. Ennek oldását segíti a szülőkkel történő ismerkedő beszélgetés, amely a szülő és az iskola igazgatója, leendő első osztályos osztályfőnök, tanítók között zajlik. Egy tájékozódó jellegű iskolabejárással megtekinthetik adottságainkat.

Tanulóink zavartalan fejlődése érdekében szükséges az egyes életkori ciklusok közötti átmenet problémáit figyelmesen kezelni. Az átmenet megkönnyítése érdekében az óvodapedagógusok és a tanítók kölcsönös hospitálások során adnak lehetőséget egymás munkájának megismerésére, a szorosabb együttműködésre. Az első osztályos tanítók részt vesznek a nagycsoportos óvodások szüleinek óvodai szülői értekezletén, amit még a beiratkozás előtt tartanak. A 4. osztályosok a Gergely-járás keretében bemutatják az óvodásoknak az iskola épületét és megismertetik őket az iskola életével.

Iskolaérettség

A kisiskolások sok és sokféle információ birtokában lépik át az iskola küszöbét. Eltéréseket mutatnak a beiskolázáshoz szükséges pszichikus fejlettséget illetően is, mely esetenként megnehezíti a beilleszkedést, az iskolai követelmények teljesítését. Ennek kiküszöbölésére logopédusunk kidolgozott egy szűrési protokollt, melynek alapján minden első osztályt megkezdő tanulónál, komplex képességszint felmérést végez a fejlesztőpedagógussal közösen. A szűrés célja az iskolába érkező tanulók tanuláshoz szükséges képességeinek, készségeinek megismerése és azok fejlettségi szintjének feltárása. Az elmaradást mutató részképességek és az elmaradás mértékének meghatározása. Az állapotfelmérés másik célja az elmaradásra épülő terápia megszervezése a pszichikus funkciók fejlesztése. Ehhez elengedhetetlen a képességstruktúra egészének feltérképezése, a tanuló erősségeinek megállapítása, mely fontos szerepet játszik a terápia szervezésében.

A vizsgálatot követően szakembereink tájékoztatják a szülőket, pedagógusokat a szűrés eredményeiről, majd felajánlják az elmaradást mutató részképességek fejlesztésének megfelelő terápiás lehetőségeket.

Mindezt azért érezzük jelentősnek, mert nemcsak a már szakértői véleménnyel rendelkező tanulóink részesülhetnek fejlesztésben, hanem az iskolába lépés kezdetétől, a szűrővizsgálaton fennakadó tanulóink egyaránt.

Nevelési elveink

- Számolnunk kell a gyermek belső érési folyamatával.
- Építenünk kell az óvoda és az iskola kapcsolatára:
  - hospitálások a két intézmény között,
  - szakmai munkaközösség létrehozása (a szakmai megismerés, az együttműködés ne váljék öncélúvá, biztosítsa, hogy a nevelési folyamat töretlen, zökkenőmentes legyen).
- Az iskola a korai szakaszban a játékosságból minél többet mentsen át.
- Törekednünk kell arra, hogy a gyermeket a kezdeti kudarcokon átsegítsük (a kudarcok számának csökkentésével). A sikerélmény hiánya negatív hozzáállást alakíthat ki a tanulással, a tanítóval szemben. Neurotizálhatja a tanulót, megbonthatja a személyisége harmóniáját. Osztályközösségben nehézséget okozhat.
- A gyermeket elsősorban pszichésen kell előkészíteni az iskolai életre.
- Nem szabad elfelejtenünk, hogy az új életforma, az új kihívások nagy feladatot jelentenek a gyerekeknek.
- Az oktatás során jobban figyelembe kell venni a 6-7 éves tanulók életkori sajátosságait, a gyerekek előzetes felkészültségéből adódó eltéréseket is. Az integráltan oktatott részképesség zavaros tanulókra jobban kell figyelni.
- Figyelembe kell venni, hogy a tanulásban akadályozott gyermekek kevésbé motiváltak, természetes kíváncsiságuk híján kevésbé érdeklődnek a feladatok, tevékenységek iránt.
- Az épen maradt részképességek feltárása, fejlesztése.
- A tanulás-tanítás kezdetén a manipulatív cselekvéses indítást és az alkotó tevékenységet állítsuk előtérbe!
- Kövessük a gyermeki megismerés útját: eleven cselekvő szemlélet:
  - képszerű gondolkodás,
  - nyelvi, fogalmi absztrakt tapasztalatszerzés.
- Az első időszakban az iskolának kell alkalmazkodnia a gyermekekhez: még nem igazi elsősök, azzá csak az iskolai nevelő, oktatómunka által válnak.
- Az általános pedagógiai eszközein túlmutató problémák megoldására, feloldására időben kérni kell szakemberek segítségét.

A szülők felkészítése

A szülők felkészítésében fontos a tanítók, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógusok – logopédus szerepe, az egységes elvek közvetítése.

- A szülőkkel ismertetni kell gyermekük eddig elért fejlődését, fel kell tárni előtte, hogy ő mit tehet, és mi az iskola feladata.
- Hangsúlyozni kell, hogy az iskola előtti nyár legyen a nyaralás, a játék, a közös élményszerzések ideje.

- Erősíteni kell a szülőkben, hogy fogadják bizalommal a tanítót, így megkönnyítik a nevelőváltás folyamatát, a feltétel nélküli elfogadást.
- Fel kell hívni a szülők figyelmét arra, hogy ne ijesztgessék a gyermekeket az iskolával.
- A szülő és az óvoda együtt készíti fel az iskolára kész gyermeket, de biztosítani kell a szülőket, hogy forduljanak bizalommal szakembereinkhez.

A szülők felkészítésének színterei:

- az óvodai szülői értekezlet
- iskolai szülői értekezlet
- iskolai nyílt nap
- fogadóórák

7.3 A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók

„Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- *a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik;*
- *a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy;*
- *a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.*

Halmozottan hátrányos helyzetű - az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az előző bekezdés pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll, - a nevelésbe vett gyermek, - az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.”

Az iskolába járó gyermekek 5-10%-a hátrányos helyzetű (törvény szerint), de vannak tanulók, akik jelentős szociális

és műveltségi hátránnyal küzdenek. A településen élő családokat negatívan befolyásoló tényezők: életvezetési, megélhetési problémák (alacsony jövedelem), rossz lakáskörülmények, bizonytalan albérleti körülmények, rendezetlen családi kapcsolatok. Gyermeknevelési problémák, érzelmi elhanyagolás, a szabadidő konstruktív-pozitív jellegű eltöltésének hiánya gyakori jelenség. Ezek a környezeti hatások befolyásolják a gyermek iskolai életét és személyiségfejlődését.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

- A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok, a gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység valamennyi osztályfőnök, tanító és szaktanár feladata.
- Esetleges és meghatározó tennivaló a megelőzés.
- Kiemelten kezeljük az esélyegyenlőség megvalósulását, feladatunknak tekintjük a másság elfogadtatását, egymás segítésének, tolerancia képességének kibontakoztatását.
- A szociális hátrány nem lehet gátja a gyermekek eredményes tanulmányi munkájának, fejlődésének.

A tevékenység célja

- Megismerni a gyermekek életkörülményeit, családi nevelési környezetét, hogy feltárhassuk a veszélyeztető tényezőket.
- Megelőzés pedagógiai és nem pedagógiai eszközök igénybevételével.
- Team-munka a különböző szolgálatokkal, intézményekkel.
- Hatékony gyermekvédelmi intézkedések a rászorulók érdekében.
  Rászorultnak tekintjük:
  - társadalmi létminimum alatt élő gyermekeket,
  - nagycsaládokban nevelődőket,
  - megoldatlan lakáshelyzetűeket,
  - deviáns családban élőket, életviteli és kapcsolati nehézségekkel küzdő családok gyermekeit,
  - egészségügyileg veszélyeztetett családban élőket,
  - rendkívül alacsony iskolázottságú szülők gyermekeit,
  - azokat, akiket nem szüleik nevelnek (családba fogadás, nevelésbe vétel),
  - hospitalizáció tüneteit mutató és elhanyagolt (érzelmileg elhanyagolt is) gyermekeket,
  - nevelési hiányosságokat mutató családok gyermekeit.

Feladatok, melyek a hátrányos helyzetű tanulók képességeinek kibontakozását és adottságaikhoz mért fejlődését szolgálják

- nyílt, elfogadó légkör teremtése, melyben a gyermek őszintén megnyílik pedagógusa/pedagógusai előtt;
- napközi otthonos, tanulószobai ellátás biztosítása (szervezett szabadidős tevékenységek);
- gyermeket nevelő családok szociális helyzetének figyelemmel kísérése, szükség esetén családlátogatás, jelzés az illetékes szervek felé a gyermek érdekében;
- szülők, családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése;
- szülők tájékoztatása az esetleges szociális juttatásokról;
- segítségnyújtás az étkezési támogatás igénybevételénél, diákétkeztetés;
- rendszeres iskolába járás folyamatos nyomon követése;
- anyagi támogatás nyújtása (Lehetőség Alapítvány), pályázattal a közösségi programokon való részvétel támogatása (tábor);
- drog és bűnmegelőzési program szervezése;
- beiskolázás figyelemmel kísérése;
- felzárkóztató ill. tehetséggondozó programok szervezése;
- pályaorientációs tevékenységek szervezése, iskolaválasztás segítése;
- segítségnyújtás a kulturált szabadidő eltöltéséhez;
- iskolai szociális segítés gyermek és szülő számára;
- egyéni képességekhez igazodó tanulásszervezés, differenciált oktatás tanórákon, tanórán kívüli tevékenységek során/ csoportbontás, korrepetálás, egyéni foglalkozás, könyvtárhasználat, iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni, csoportos használata;
- az osztályfőnökök bevonásával feltáró munka
- felkészítő tréningek pedagógusok számára
- intézkedési terv

A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység a 2018/19-es tanévtől kiegészül az iskolai szociális segítő munkájával. A szociális segítő tevékenységének hangsúlya a megelőző és megkereső tevékenységen van.

„25. § (1) Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak. (2) Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el.

„Ha a köznevelési intézmény foglalkoztat gyermek- és ifjúságvédelmi koordinátort, az intézményt érintő gyermekvédelmi feladatokat az óvodai és iskolai szociális segítő a gyermek- és ifjúságvédelmi koordinátorral együttműködésben látja el.”

Az intézmény pedagógusai a szociális segítővel együttműködve látja el az alábbi feladatokat:

- a veszélyeztetett tanulók kiszűrése, a veszélyeztető okok feltárása, a szükséges intézkedések kezdeményezése;
- a veszélyeztetett tanulók folyamatos figyelemmel kísérése, a szükséges szolgáltatásokhoz, ellátásokhoz való hozzáférés elősegítése;
- a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek intézményes ellátásának, az iskola valamennyi szolgáltatásához való hozzáférésének figyelemmel kísérése (ügyelet, étkezés stb.);
- a tanuló tanulmányi kötelezettségeinek teljesítését akadályozó tényezők feltárása;
- pszichológiai, gyermeknevelési, egészségügyi, mentálhigiénés tanácsadás megszervezése, a szolgáltatások igénybevételének kezdeményezése;
- segítségnyújtás a rendszeres iskolába járás, valamint a tanulmányi kötelezettség teljesítésének elősegítése érdekében;
- indokolt esetben családlátogatás;
- prevenciós, tematikus foglalkozások szervezése csoport/osztálykeretben (konfliktuskezelés, bűnmegelőzés, egészségmegőrzés, drogprevenció stb.).

7.4. Együttműködés, kapcsolattartás

7.4.1. Intézményekkel

- Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat,
- Herend Környéki Önkormányzatok Család és Gyermekjóléti Szolgálat,
- Gyermekpszichiátria,
- Egészségügyi Szakszolgálat (védőnő, orvos, gyógytornász, pszichológus),
- Fenyves Óvoda. Szentgál,
- Táltos Talentum Református Alapfokú Művészeti Iskola,
- Szentgál Község Önkormányzata.

7.4.2. Szülőkkel

A szülő – iskola kapcsolat erősítésének iskola szintű feladatai az érintett tanulók támogatásának érdekében:

- szülői konzultációk,
- előadások szervezése szülők számára,
- szakkörök szervezése.

8, Tankönyvválasztási alapelvek

- A tankönyvek feleljenek meg a kerettantervi követelményeknek.
- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- A taneszköz minősége, megjelenése legyen alkalmas a diákok esztétikai érzékének fejlesztésére, nevelje a diákokat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megóvására.
- Legyenek korszerűek: a jól bevált tanítási módszerek mellett érvényesítsék a tudomány újabb eredményeit.
- Világos, logikus felépítésükkel, és igényes, a korosztály számára érthető nyelvezetükkel segítsék a tananyag elsajátítását.
- A tanulnivalót az eredményes elsajátításhoz szükséges részletességgel tárgyalják.
- Változatos, többféle munkaformát (egyéni, páros, csoportos) alkalmazó feladataik tegyék lehetővé a képességfejlesztést és a differenciált oktatást.
- A tantárgyi integráció megvalósításával fektessen hangsúlyt más kompetenciaterületek fejlesztésére is.
- A tantárgyi kereteken belül a korosztály tapasztalatait, jellegzetes problémáit a középpontba helyezve, a tanulókat önálló véleményalkotásra ösztönözve adjanak teret az önismeret és az érzelmi intelligencia fejlesztésének, az erkölcsi nevelésnek.
- A tanórákon a diákok az érdeklődési körükhöz közelálló témákon keresztül, gyakorlati oldalról sajátíthassák el ismereteiket.
- A taneszközök legyenek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai, amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkafüzet, tudásszintmérő feladatlapok).
- A taneszközöket egészítse ki olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal, valamint olyan digitális hozzáférés, amely segíti a diákok otthoni tanulását az interneten elérhető tartalmakkal.

9, Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja, a tanulók fizikai állapotának mérése

9.1 A tanulók fizikai állapotának felmérése

A fittségi mérés új jogszabályi hátterét a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 81.§ határozza meg. A Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt (NETFIT) felvételét az 5. évfolyamtól az iskola testnevelést tanító pedagógusa végzi az adott tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott mérési időszakban.

A tanulók fizikai fittségi mérésének célja, hogy népszerűsítse és tudatosítsa az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét és az egészségtudatos életvezetés értékeit a diákok és családjaik körében.

A NETFIT mérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg:

Testösszetétel és tápláltsági profil

- testtömeg mérése-testtömeg-index (BMI)
- Testmagasság mérése
- Testzsírszázalék mérése

Ezren profil felvétele az iskolai védőnővel való szoros együttműködésében valósul meg.

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

- állóképességi ingafutás teszt

- Vázizomzat fittségi profil:
- ütemezett hasizom teszt
- törzsemelés teszt
- ütemezett fekvőtámasz teszt
- kézi szorítóerő mérése
- helyből távolugrás teszt

Hajlékonysági profil:

- hajlékonysági teszt.A NETFIT mérési rendszer eredményének az online felületre való felvitelét a testnevelést tanító pedagógus végzi. A fittségi mérés eredményei az országos online informatikai adatbázisban az érintett pedagógus, a szülő és a tanuló számára egyaránt elérhetőek.

A pedagógus az eredményeket elemzi és meghatározza a tanulók fittségi fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

9.1.1 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény

27. § (11.) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

Az alsó tagozatban heti 4 órát, a felső tagozatban heti 3 órát órarendbe építve biztosít. A fennmaradó időkeretet tanulóink az alább felsoroltak szerint teljesítik:

- iskolai sportkör,
- gyógytestnevelés,
- alsó tagozatos diákok számára a napközis tevékenységekbe beépített foglalkozás,
- iskolán kívüli sportszervezet keretei között szervezett edzés.

A mindennapos testnevelés és egyéb iskolán belül szervezett sportprogramok, mozgásos tevékenységek célja, hogy tanulóink:

- széles körű mozgásműveltség birtokába jussanak,
- rendszeres fizikai aktivitást fejtsenek ki fittségük érdekében,
- ismerjék és alkalmazzák az egészségtudatos magatartáshoz szükséges elveket, eljárásokat.

A mindennapos testnevelés és egyéb iskolán belül szervezett sportprogramok, mozgásos tevékenységek az alábbi alapelvek szerint valósulnak meg:

- a tanulók fejlettségi szintjéhez igazodó szemléletű,
- a tanuló individuális jellemzőit figyelembe véve az önmagához mért fejlődést hangsúlyozza,
- esélyegyenlőségre törekszik, inkluzív és multikulturális szemléletű,
- pozitív tanulási környezetben zajlik,
- egészség- és személyiségfejlesztés szemléletű,
- reflektív oktatási környezetben zajlik.

Az iskola az alsó és felső tagozatban iskolai sportköri foglalkozásokat szervez tanulói számára, biztosítva a mindennapos testnevelést, az érdeklődő tanulók számára a rendszeres testmozgást, illetve a diákolimpiai versenyekre való felkészülést, tehetséggondozást. A térség sportegyesületeivel szorosan együttműködik, támogatja tanulói versenyszerű sportolását.

9.1.2 Gyógytestnevelés

A gyógytestnevelés feladatainak ellátását a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 18.§ alapján a pedagógiai szakszolgálat segíti. A gyógytestnevelés olyan speciális testnevelési forma, amely az iskolaorvosi szakvélemény alapján jól definiált, de bizonyos súlyossági fokozatot meg nem haladó kóros állapotú, valamint prevencióra szoruló tanulók mozgásterápiával való kezelését szolgálja. Az iskola az életkor szerint differenciált gyógytestnevelés foglalkozást a pedagógiai szakszolgálattal együttműködve tanulói számára biztosítja.

Jogszabályok, amelyeknek szellemében Pedagógiai Programunkat készítettük:

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
2012. évi II. törvény a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről
2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról [1]
100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről
110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
121/2013. (IV. 26.) Korm. rendelet az Oktatási Hivatalról
31/2004. (XI. 13.) OM rendelet az Országos szakértői, az Országos vizsgáztatási, az Országos szakmai szakértői és az Országos szakmai vizsgaelnöki névjegyzékről, valamint a szakértői tevékenységről
20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
48/2012. (XII.12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
15/2015. (III. 13.) EMMI rendelet a köznevelési szakértői tevékenység, valamint az érettségi vizsgaelnöki megbízás feltételeiről
az oktatásért felelős miniszter mindenkori rendelete a tanév rendjéről

A Pedagógiai Programot a nevelőtestület elfogadta 2023. 08.26-án.
A Pedagógiai Program módosítását a nevelőtestület 2024. 07. 03-án elfogadta.

Szentgál, 2024. július 03.

Gulkai László
igazgató